

هشدار امام!

«...دعواهای ما دعوایی نیست که برای خدا باشد

... همه ما از گوشمان بیرون کنیم که دعوی ما

برای خدا است ما برای مصالح اسلامی دعا

می کنیم... دعوی من و شما و همه کسانی که

دعوا می کنند همه برای خودشان است...»

امام خمینی (ره) - صحیفه امام، جلد ۱۴ صفحه ۴۷۹

سپاهی. اسلامی. فرهنگی

سال سی و سوم / شماره ۲۱

شماره مسلسل ۱۴۴۴

نیمه اول بهمن ماه ۱۳۹۱

۳۰۰ تومان

آیت الله حسینی بوشهری:

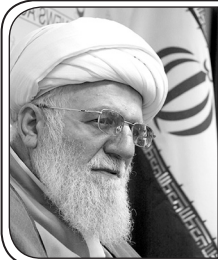
حضرت آیت الله
صبحانی شخصیتی
استثنایی در جهان
اسلام است

صفحه ۱۲

هشدار آیت الله اراکی
درباره سه خطر
بزرگ تفرقه، تکفیر
و هتک حرمت در
جهان اسلام

صفحه ۴

آیت الله تسخیری:

من کوچکترین
سرباز این
انقلاب هستم

صفحه ۷

پیامبر (ص)
با انذار و تبشیر مردم
را هدایت کردند یا
زور و شمشیر؟

آیت الله محقق داماد

صفحه ۹

سرلشکر فیروزآبادی:

نهضت امام
خمینی (ره) الگوی
وحدت اسلامی
است

صفحه ۵

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی:

آیت الله تسخیری
نماد تقریب مذاهب
اسلامی است

صفحه ۷

رهبر انقلاب:

هر حرکت اختلافی در میان
مسلمانان، بازی در زمین دشمن است

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری، در نخستین سالروز میلاد سراسر نور پیامبر رحمت، حضرت ختمی مرتبت محمد مصطفی (ص) و فرزند گرمی ایشان، حضرت امام صادق (ع)، جمعی از مسئولان نظام، میهمانان خارجی شرکت کننده در بیست و ششمین کنفرانس وحدت اسلامی، سفرای کشورهای اسلامی و قشرهای مختلف مردم با حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی دیدار کردند.

رهبر انقلاب اسلامی در این دیدار ضمن تبریک هفدهم ربیع الاول سالروز میلاد پیامبر اعظم اسلام (ص) و حضرت امام جعفر صادق (ع)، اتحاد اسلامی را یک شعار مقدس و وحدت میان امت اسلامی را مهمترین پیام رسالت نبی مکرم اسلام (ص) دانستند و با اشاره به حرکت بیداری اسلامی در دنیای اسلام بویژه در شمال آفریقا، آن را بخشی از تحقق وعده الهی دانستند و تأکید کردند: امروز اصلی ترین سیاست دنیای استکبار برای مقابله با بیداری اسلامی، ایجاد اختلاف و به جان هم انداختن مسلمانان در کشورهای اسلامی است، بنابراین وظیفه خطیر نخبگان دینی، سیاسی و دانشگاهی جهان اسلام تشریح طراحی دشمن برای امت اسلامی و تلاش جدی برای تحقق شعار اتحاد اسلامی است. حضرت آیت الله خامنه ای، ماه ربیع الاول را بواسطه میلاد پیامبر اسلام (ص) و امام صادق (ع)، بهار زندگی و حیات خواندند و خاطرنشان کردند: گرمی داشتن این میلاد بزرگ، فقط به جشن و شادی صرف نیست بلکه دنیای اسلام باید رابطه معنوی، قلبی و عاطفی خود را با نبی مکرم (ص) روز به روز تقویت کند.

ایشان یکی دیگر از ضروریات گرامیداشت هفدهم ربیع الاول را تبعیت امت اسلامی از دستورات پیامبر اسلام (ص) دانستند و افزودند: مسلمانان باید دستورات آن بزرگوار را در زندگی خود پیاده و در مسیر دستورات ایشان برای تربیت فردی و اجتماعی و رفتار سیاسی در جامعه، حرکت کنند.

رهبر انقلاب اسلامی شرایط دنیای اسلام را برای پیروی عملی از دستورات حضرت خاتم النبیین (ص) را بواسطه آغاز حرکت بیداری اسلامی، مهیا و آماده خواندند و تأکید کردند: بعد از دهها سال فشار و سلطه غریبهها بر دنیای اسلامی، اینک مسلمانان احساس می کنند که اسلام، زمینه ساز تحقق عزت، سربلندی و استقلال آنها است و همه آرزوهای امت اسلامی، می تواند به برکت اسلام برآورده شوند.

حضرت آیت الله خامنه ای، شکل گرفتن احساس توانایی ایستادگی در مقابل استثمار و استکبار دولتهای غربی، در میان مسلمانان، و وادار کردن غریبهها به عقب نشینی را از برکات بیداری اسلامی برشمردند و افزودند: بیداری اسلامی که سی و چهار سال قبل در ایران آغاز شد و اکنون در دنیای اسلام در حال گسترش است، از نشانه های تحقق وعده الهی و حرکت به سمت پیروزی است.

ادامه در صفحه ۱۲

جعل سخنان حضرت آیت الله بروجردی درباره نواب صفوی

اسلام را با چوب و چماق کتک زدند و آنها را از مدرسه بیرون کردند. در واقع این ها از افرادی بودند که خود را به آیت الله بروجردی منتسب کردند و من اسم آن را نمی برم - ولی وقتی خواستند در مجلس شورای اسلامی دور اول شرکت کنند برخی ها افشاگری کردند و اعتبارنامه آنان رد شد. وی گفت: شایعات زیادی در رابطه با روابط شهید نواب صفوی با مراجع وجود داشت، در صورتی که واقعیت چنین نبود. چون شخصیت هایی مانند آیت الله صدر، آیت الله خوانساری و در کل روحانیت مترقی، هوادار شهید نواب صفوی و خواستار تغییرات بودند. همچنین آیت الله کاشانی نواب را از فرزندان خود می دانست.

خسروشاهی ادامه داد: برخی اصحاب آیت الله بروجردی خیلی مایل نبودند که به نواب میدان بدهند اما چنین سخنی که آیت الله بروجردی بگویند «افرادی مانند نواب صفوی می خواهند شاه شوند» در شان آیت الله بروجردی نیست و چنین سخنانی را برخی جعل کردند و این تعبیرات، تعبیرات یک مرجع نیست.

وی در پایان گفت: آیت الله بروجردی موافق نوع حرکت شهید نواب نبودند ولی به نحوی آن ها را از لحاظ مالی کمک می کردند و درکل من معتقدم مطلب صادق طباطبایی صحت نداشته و جزو همان شایعاتی بود که در آن ایام در اذهان وجود داشت.

به گزارش فارس، صادق طباطبایی خواهرزاده امام موسی صدر در کتاب خاطرات سیاسی - اجتماعی خود نوشته است: «در یکی از روزهای بهار سال ۱۳۳۱ که نوجوانی ۹ ساله بودم، گروهی از طلبه های جوان و سیاسی از تهران عازم قم شده بودند تا با آیت الله بروجردی دیدار کنند. طلبه جوانی که بعدها فهمیدم نواب صفوی بود، سخنان تند ابراد می کرد که هیچ چیز از آن در خاطر من نمانده است. بعدها خبردار شدم که نواب و یارانش قصد دیدار با آیت الله بروجردی را داشتند که ایشان آن ها را نپذیرفته بودند.

ادامه در صفحه ۱۲

حجت الاسلام والمسلمین سیدهادی خسروشاهی از اساتید حوزه و دانشگاه در گفتگو با خبرنگار آیین و اندیشه خبرگزاری فارس، درباره ادعای صادق طباطبایی در کتاب خاطراتش مبنی بر مردودیت «جمعیت فدائیان اسلام» نزد آیت الله العظمی بروجردی اظهار داشت: آقای صادق طباطبایی با توجه به اینکه فرزند آیت الله سلطانی استاد ما بودند و مدتی در قم زندگی می کردند با مسائلی آشنا هستند، ولی در همه مسائل حوزه اطلاعات ندارند و سن ایشان ایجاب نمی کند که چنین اطلاعاتی در رابطه با آیت الله بروجردی داشته باشند.

وی افزود: شهید نواب صفوی در حوزه علمیه قم فعالیت سیاسی - اجتماعی وسیعی داشت. آیت الله بروجردی خیلی راضی به فعالیت شهید نواب صفوی نبودند و اعتقاد داشتند طلاب باید درس بخوانند. اما شهید نواب صفوی تقریباً هر روز در مدرسه فیضیه، صحن مطهر حضرت معصومه (ع)، مسجد امام حسن عسکری و جاهای مختلف شهر قم سخنرانی می کردند و مورد توجه و استقبال مردم و طلاب بودند، به گونه ای که وقتی شهید نواب صفوی به خیابان می آمد ۳۰ - ۴۰ جوان مانند آقای شجونی اطراف ایشان حلقه درست می کردند.

نویسنده کتاب «فدائیان اسلام، تاریخ، عملکرد، اندیشه» ادامه داد: حرکت شهید نواب صفوی حرکت انقلابی جوانانه ای بود که آن زمان در میان طلاب جوان هواداران زیادی پیدا کرده بود و آیت الله بروجردی مانند آیت الله حائری یزدی باور به حفظ حوزه داشتند و معتقد بودند که طلاب باید درس بخوانند و نباید مسائل دیگر مانع تحصیل آن ها بشود. وی اظهار داشت: یادای رژیم و متحجران حوزه علمیه چنین وانمود می کردند که امثال نواب صفوی نمی گذارند، طلبه ها درس بخوانند در حالی که این امر صحت نداشت. ولی این تبلیغات و شایعات موجب شد که آیت الله بروجردی با حرکت شهید نواب صفوی موافق نباشند.

نویسنده کتاب «فدائیان اسلام، تاریخ، عملکرد، اندیشه» ادامه داد: افرادی از حوزه بودند که مرحوم واحدی و برخی دیگر از اعضای فدائیان

همایش تحریر الوسيله امام خمینی (شروح و تعلیقات) در سالن همایش‌های مرکز فقهی ائمه اطهار(ع) قم برگزار شد.

در این همایش آیت‌الله جوادی آملی، آیت‌الله مقتدایی مدیر سابق حوزه‌های علمیه سراسر کشور، حجج اسلام سیدحسن خمینی، فاضل لنکرانی و جمعی از اعضای جامعه مدرسین حوزه علمیه قم حضور داشتند.

در ابتدای همایش، حجت‌الاسلام سید حبیب‌الله موسوی، رئیس نمایندگی دفتر تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره) در قم به سخنرانی پرداخت و با تأکید بر پرداختن به زوایای مختلف علمی و شخصیتی امام راحل اظهار کرد: تاکنون ۱۶۲ جلد شروح و تعلیقات راجع به تحریرالوسيله نوشته شده که برخی از آن‌ها هنوز چاپ نشده‌اند.

وی تحریرالوسيله را کتابی فقهی، فتوایی و علمی دانست و ادامه داد: نوآوری‌های فقهی و شرعی موجود در این اثر جاوید، جامعیت منحصر به فردی به آن بخشیده است.

پس از موسوی آیت‌الله عبدالله جوادی آملی، استاد حوزه علمیه قم و مفسر قرآن کریم به سخنرانی پرداخت.

وی با اشاره به تأسیس حوزه علمیه قم توسط آیت‌الله حائری و آبیاری این شجره طیبه توسط افرادی چون آیت‌الله بروجردی اظهار کرد: امام خمینی(ره) و تحریرالوسيله، میوه شجره طوبای حوزه علمیه قم هستند.

وی افزود: امام راحل برای نخستین بار بحث ولایت فقیه را مطرح کرد و به این وسیله سید روح‌الله به مرجعی بزرگ تبدیل شد که توانست پایه‌های نظام سلطه را فرو بریزد.

استاد حوزه علمیه قم با بیان اینکه امام خمینی(ره) با نظرات فقهی خود آزادی فقیه شیعه را رقم زد، گفت: بنیان‌گذار کبیر انقلاب با تربیت عالی و مثال زدنی خود توانست حکومت اسلامی مبتنی بر اصول شرعی را بنا کند.

* رسالت انبیا تبدیل جامعه ایستا به ملت پویا بود

وی ادامه داد: فلسفه رسالت انبیای الهی این بود که جامعه‌ای جاهل و ایستا به جامعه‌ای عالم و پویا تبدیل شود، چراکه اصول رسالت آنها بر مبنای عقلانیت بوده است.

آیت‌الله جوادی آملی با بیان اینکه دین اسلام علاوه بر تشویق مسلمانان به علم‌آموزی، نوع آن را نیز مشخص کرده است، عنوان کرد: برخی همه این علم را فقه و اصول می‌دانند و کار حوزه‌ها نیز به اینجا رسید، اما امام راحل اخلاق را نیز وارد این حیطه کرد. این مفسر بزرگ قرآن با اشاره به باز کردن دست و پای فقه در حوزه‌ها توسط امام خمینی(ره) بیان داشت: ایشان عقیده داشت، باید ولایت فقیه و سایر ابواب فقه سیاسی و حکومتی در حوزه‌ها مطرح شوند.

وی افزود: اقدامات امام هزینه‌های زیادی نیز برای ایشان داشت، چراکه او یک فرد آزاداندیش بود و همه ضررهایی که از جانب گروه‌ها و افراد مختلف به ایشان وارد می‌شد را تحمل می‌کرد تا بتواند مسائلی چون ولایت فقیه را زنده کند.

* امام خمینی(ره) دست و پای فقه شیعه را باز کرد

آیت‌الله جوادی آملی، جامعیت علمی و اجتماعی بنیان‌گذار کبیر انقلاب را مورد توجه قرار داد و گفت: او پاسدار دین و نگهدار شریعت بود و توانست دست و بال فقه را باز کند؛ ظهور فقه سیاسی و حکومتی

خدمت بزرگ این مرد خدا به حوزه‌های علمیه و جامعه ایران بود.

استاد حوزه علمیه قم با اشاره به نظر امام خمینی(ره) مبنی بر تکلیف بودن ولایت فقیه بیان داشت: برخی از فقها این مسئله را نوعی حق می‌دانند، اما بنیان‌گذار انقلاب ولایت فقها را در زمان غیبت تکلیف آنان می‌دانند.

وی یادآور شد: پایداری امام خمینی(ره) در بیان نظرات فقهی و علمی ستودنی است، چراکه ایشان اندیشه‌های خود را در هر شرایطی بیان می‌کردند.

* میراث امام خمینی(ره) موجب سرزندگی جامعه بین‌المللی شد

آیت‌الله جوادی آملی با بیان اینکه نام امام خمینی(ره) امروز در همه کشورهای اسلامی برده می‌شود، ابراز داشت: میراث گرانبه‌ای ایشان سرزندگی جامعه بین‌المللی را در پی داشت.

این مفسر بزرگ قرآن کریم تحریرالوسيله را موجب گشوده شدن دست و پای فقیه شیعه دانست و افزود: امام خمینی(ره) همزمان با فقه به تحقیق در عرفان و فلسفه می‌پرداخت و علاوه بر این، توانست فقیه سیاسی را در حوزه‌ها زنده کند.

* عزت و شرف امروز ایران نتیجه کار امام خمینی(ره) است

وی اذعان داشت: بنیان‌گذار کبیر انقلاب عزت و شرفی مثال‌زدنی برای ملت ایران به ارمغان آورد و امروز بر عهده همه ماست که این شرافت را حفظ کنیم و تا زمان ظهور بتوانیم امانت جمهوری اسلامی را به دست صاحب اصلی آن یعنی امام زمان(عج) برسانیم.

در ادامه حجت‌الاسلام والمسلمین محمدجواد فاضل لنکرانی، رئیس مرکز فقهی ائمه اطهار(ع) سخنرانی و اظهار کرد:

کار امام خمینی(ره) در نگارش تحریرالوسيله اهمیت فراوانی دارد، چراکه این کتاب یک دوره کامل فقه به شمار می‌رود.

وی افزود: نویسندگان برای نوشتن متون فقهی مانند تحریر باید احاطه کامل بر همه ابواب فقهی داشته باشند و این ویژگی در امام خمینی(ره) دیده می‌شود. رئیس مرکز فقهی ائمه اطهار(ع) با بیان اینکه یکی از برجستگی‌های تحریرالوسيله تعبد به نصوص است، خاطر نشان کرد: امام خمینی(ره) در زمینه عدم تعدی از نصوص حساسیت ویژه‌ای داشت و محققان امروز حوزه‌های علمیه باید این روش را مدنظر قرار دهند.

وی ادامه داد: مشاهده می‌کنیم که اهل سنت به دلیل نبود تعبد به نصوص در فقه به مبانی حقوق بشری روی آورده‌اند، اما این مشکل در فقه شیعه وجود ندارد.

* شجاعت امام خمینی(ره) در مسئله امر به معروف

آقای فاضل لنکرانی با بیان اینکه کتاب امر به معروف و نهی از منکر تحریرالوسيله قوی‌ترین بخش این اثر به شمار می‌رود، گفت: برخی علما خوف و هراس را عاملی برای ترک امر به معروف و نهی از منکر می‌دانند، اما بنیان‌گذار کبیر انقلاب اسلامی عقیده دارد با علم به عدم تأثیر نیز تکلیف در این زمینه ساقط نمی‌شود.

* توجه ویژه امام راحل به حفظ اساس اسلام

رئیس مرکز فقهی ائمه اطهار(ع) بیان داشت: مقابله با طاغوت نیز مسئله‌ای است که بحث ضرر و حرج در آن وجود دارد و امام خمینی(ره) قواعد آن را در ابواب تکالیف شخصیه مجاز می‌شمرد، اما زمانی که اساس اسلام در خطر باشد این ضرر را قابل توجیه نمی‌دانند. وی اضافه کرد: حتی که امام راحل بر گردن نظام

گزارشی از همایش تحریر الوسيله، شروح و تعلیقات

استاد حوزه علمیه قم با اشاره به امتیازات فراوانی که امام خمینی(ره) در نگارش کتب فقهی داشتند، گفت: این ویژگی‌ها امروز برای طلاب و روحانیون راهسگا بوده و می‌تواند الگویی مناسب برای ایشان باشد.

* امام خمینی(ره) دارای زبانی خاص در بیان مسائل فقهی بود

وی ادامه داد: بنیان‌گذار کبیر انقلاب اسلامی به وسیله زبان و بیان خاصی که در فتاوی خود داشتند، اهل تحقیق را به پژوهش و سیراب شدن از منبع گرانبه‌ای تحریرالوسيله وا می‌دارند.

آقای سروش محلاتی حاشیه‌های اختصاصی امام خمینی(ره) بر نظرات فقهی گذشته را مورد توجه قرار داد و افزود: ایشان مصالح خاصی را نیز در ارائه نظراتشان مراعات می‌کردند.

* حساسیت ویژه امام راحل در خصوص حیل‌های شرعی

این استاد حوزه علمیه قم با بیان اینکه امام خمینی(ره) حساسیت ویژه‌ای در نگارش تحریرالوسيله از خود نشان داده است، گفت: بیشترین حساسیت‌های ایشان نیز زمانی دیده می‌شود که برخی افراد باب حیل‌های شرعی را باز می‌کردند.

وی ابراز کرد: امام خمینی(ره) دارای فتاوی مهم دیگری در هنگام و پس از نگارش تحریر بودند، اما بنا به مصالحی آن‌ها را ذکر نکرده‌اند، بنابراین این کتاب سقف فقه ایشان به شمار نمی‌رود.

حجت الاسلام سروش محلاتی شرایط پیش و پس از انقلاب و مسائلی که در خصوص کتاب فلسفه حجاب شهید مطهری مطرح شد را مورد توجه قرار داد و افزود: از دیگر مواردی که بیان خاص امام کاربرد داشت، ابطال مصوبه مجلس در خصوص اراضی موات بود که با اتکا به نظرات فقهی ایشان صورت گرفت.

این استاد حوزوی مشغله‌های حکومتی و اداره کشور را عاملی برای مطرح نشدن همه آراء فقهی امام راحل دانست و بیان داشت: علاوه بر این، برخی خواص هم ظرفیت این را نداشتند که آنچه امام می‌داند، مطرح کند.

وی ادامه داد: زندگی در عصر امام خمینی(ره) برای همه مردم به ویژه طلاب و روحانیون افتخاری بزرگ است، بنابراین باید سعی شود، نظرات فقهی و جامع امام به خوبی پیاده شده و ابعاد مختلف آن مورد بررسی قرار گیرد.

در پایان نیز از نرم‌افزار «تحریرالوسيله، شروح و تعلیقات» و دوره ۲۸ جلدی تفصیل‌الشریعه (شرح و تفسیر تحریرالوسيله امام خمینی(ره)) که توسط مرحوم آیت‌الله فاضل لنکرانی نوشته شده است، رونمایی شد. نرم‌افزار تحریرالوسيله به همت موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره) و با همکاری مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی تهیه شده و شامل چاپ‌های مختلف این کتاب، ترجمه‌های فارسی، تلخیص‌ها، تعلیقه‌ها و شروح عربی و فارسی تحریرالوسيله است. امکانات این برنامه شامل جستجو، نمایش متن، دامنه، فهرست درختی، فهرست گزینشی، لغت‌نامه، کتب مرتبط، فهرست‌سازی، پژوهش فعال، کتاب‌شناسی، یادداشت‌برداری، چاپ، راهنما، امکانات پژوهشی و امکانات جانبی مانند صفحه‌کلید، قلم، تحقیقات و زبان است.

گفتنی است این نرم‌افزار در ۳۱ عنوان و در ۱۵۴ مجلد نخستین مجموعه فقهی امام خمینی(ره) براساس تحریرالوسيله به شمار می‌رود.

و ملت دارند، بسیار زیاد است، بنابراین اگر حوزه‌های علمیه دلسوز فقه هستند، باید مبانی ویژه ایشان را به منظور رشد فقه و چشیدن حقیقت واقعی آن مورد توجه قرار داده و ارتباطی عمیق میان تدریس و روش امام ایجاد کنند.

حجت الاسلام والمسلمین فاضل لنکرانی با اشاره به نکات دقیق و ظریف در نظرات فقهی امام خمینی(ره) گفت: شرح تحریرالوسيله نیز کار بزرگی بود و آیت‌الله فاضل لنکرانی در زمانی که اندیشه پیروزی انقلاب شکل نگرفته بود این کار را آغاز کرد و این امر را به عنوان وظیفه شاگرد در برابر استاد می‌دانست.

پس از آن، آیت‌الله سید محمد موسوی بجنوردی از اساتید حوزه علمیه نجف و قم نیز سخنرانی کرد و با اشاره به نگارش تحریرالوسيله توسط امام خمینی(ره) در دوران تبعید اظهار کرد: ایشان حتی در سختی‌های ناشی از تبعید در کشورهای ترکیه و عراق کار علمی و پژوهشی را رها نمی‌کردند.

* استقبال گسترده مردم نجف از امام خمینی(ره)

وی افزود: امام راحل هنگامی که به همراه آقا مصطفی خمینی از ترکیه رهسپار عراق شدند، مردم نجف استقبال زیادی از ایشان به عمل آوردند و علما و مراجع خواستار شروع تدریس امام در حوزه شدند. این استاد حوزه علمیه با اشاره به شروع کلاس‌های درس حوزوی امام خمینی(ره) دو روز پس از ورود ایشان به نجف گفت: تحولی عظیم در حوزه این شهر نتیجه شروع تدریس امام بود و ایشان توانست، کتاب‌های فقهی مهمی همچون البیع را در این میان تألیف کند.

* کلاس درس امام خمینی(ره) در نجف بی‌نظیر بود

وی ادامه داد: بی‌نظیر بودن کلاس‌های درس مرحوم امام در نجف زبانزد خاص و عام بود و طلاب حوزه این شهر توانستند، بهره‌های فراوان علمی و اخلاقی از ایشان ببرند.

آیت الله موسوی بجنوردی با اشاره به خاطراتی از دوران تبعید امام خمینی(ره) در عراق خاطر نشان کرد: برخی علما از ایشان خواستند کتاب الصلوة را شروع کند اما امام فرمودند که من تا آن زمان در عراق نخواهم بود و این پیش‌بینی به درستی تحقق یافت و امام به همراه فرزندش مجبور به ترک نجف و اقامت در پاریس شدند زیرا اجازه سخنرانی را از ایشان در عراق گرفته بودند.

* آثار فقهی مرحوم امام به جامعه علمی معرفی شود

استاد حوزه علمیه قم با تأکید بر معرفی همه آثار علمی و فقهی امام خمینی(ره) به جامعه علمی و حوزوی ایران و سایر کشورها گفت: پیشنهاد می‌کنم همایشی در همین ابعاد برای کتاب البیع امام نیز برگزار شود، چراکه این مجموعه پنج جلدی دارای عمق زیادی در مسائل فقهی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمد سروش محلاتی سخنران دیگر این همایش بود.

این استاد حوزه علمیه قم اظهار کرد: فقه فتوایی امام را می‌توان در دو مرحله پیش و پس از نگارش تحریرالوسيله بررسی کرد.

* مطرح شدن نکات اخلاقی در میان متن فقهی تحریرالوسيله

وی افزود: تحریر متنی فتوایی و فقهی بوده و در عین حال امام راحل توانسته‌اند، مطالب و نکات اخلاقی خاصی را در لابه لای متون این کتاب ارزشمند مطرح کنند.

ارائه گزارش کمیسیون‌های سه‌گانه

به کنفرانس وحدت اسلامی

در روز دوم بیست و ششمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی، توسط دبیران گزارش سه کمیسیون بحران‌های امت اسلامی، کمیته وحدت اسلامی و کمیته بانوان ارائه شد.

به گزارش خبرنگار مهر، کمال هلباوی، سخنگوی کمیسیون بحران‌های امت اسلامی در بیست و ششمین کنفرانس وحدت گزارش فعالیت‌های این کمیته را در مراسم اختتامیه اعلام کرد.

وی تصریح کرد: در این کمیته به چالش‌هایی که امت اسلامی در شرایط کنونی با آن رو به رو است پرداخته و از مسئله تکفیر، لزوم آزادسازی مقدسات اشغال شده و مقدساتی که استکبار می‌خواهد آنها را از ذهن مسلمانان پاک کند، نقش آفرینی زنان در آینده، طایفه گرایی که امت اسلامی را با چالش رو به رو کرده است.

وی افزود: اعتماد به شیطان بزرگ آمریکا و غرب به عنوان ناجی سرزمین‌های اسلامی و مصرف‌گرایی به عنوان نمونه‌هایی از این چالش‌ها نام برده شد. این موارد چالش‌های روبه روی ما در جهان اسلام است، باید این مشکلات را بررسی کرده و برای آنها راه حل بیابیم. محمد الدسوقی استاد دانشگاه قاهره و رئیس کمیته وحدت اسلامی نیز به ارائه گزارش نتایج این کمیته پرداخت و با بیان اینکه موضوع این کمیته در خصوص وحدت اسلامی و عناصر دولت اسلامی بود، گفت: مشکل بزرگی که مسئله تقرب را با مخاطره مواجه کرده این است که ما یک نادانی فقهی داریم و افرادی که علم فقه و شریعت را می‌آموزند اساس و اصول آن را نمی‌دانند.

رئیس کمیته وحدت اسلامی با اشاره به وجود فقه و شریعت در اسلام افزود: قرآن کریم و سنت متواتر که سند صحیح داشته باشد به آن شریعت می‌گویند، برخی از این متون ثابت شده اند ولی متأسفانه هنوز برخی منبع مستندی ندارند.

وی با تأکید بر این که عدم ادراک صحیح برخی فقها از مسائل دینی و شریعت منجر به اختلاف میان مذاهب اسلامی شده است گفت: همه علما یک میراث ارزنده ای برای ما به ارث گذاشته اند ولی این به این معنا است که این نظرهای فقهی نمی‌تواند قدسیت و جایگاه متون اصلی فقهی قرآن و سنت را داشته باشد.

محمد الدسوقی اظهار داشت: نقطه نظرات متفاوت بدین معنا نیست که تعصب و طرفداری غیر منطقی از مذهب خود و دیگران داشته باشیم، مردم باید بدانند که فقه وحی منزل نیست و اختلاف بین علما در متونی است که ممکن است چندین استنباط داشته باشد، قرآن کریم اصولی دارد که براساس آن می‌توانیم به صحت یا نادرست بودن متون فقهی پی ببریم. افراط گرایی و تعصب از موانع اصلی ایجاد وحدت و همدلی در دین اسلام است.

خانم افتخاری، رئیس کمیته بانوان مجمع اظهار داشت: جلسه کمیته بانوان تقریب با حضور آیت الله اراکی، آیت الله تسخیری و جمعی از اندیشمندان زن و مرد جهان اسلام برگزار شد. پیامبر اکرم (ص) نگاه ویژه ای به بانوان داشتند زیرا بانوان نقش بسیار بزرگی در تربیت نسل های آینده دارند.

وی سپس به ارائه گزارش نشست کمیته بانوان تقریب پرداخت و گفت: محور جلسات این کمیته این بود که ظرفیت نهفته زنان در جامعه می‌تواند راهگشای بسیاری از مشکلات کنونی باشد.

افتخاری تصریح کرد: در این نشست پیشنهاد شد مجمع جهانی زنان مسلمان تشکیل گردد که این مجمع با اتفاق آرا تشکیل شد و قرار شد که کارگروهی با حضور داوطلبان تشکیل گردد و با حضور داوطلبان کلیات این طرح به تصویب رسید. اولین گام در جهت گسترش فرهنگ تقریب از طریق تربیت مادران صورت می‌گیرد.

پیام حضرت آیت‌الله مکارم‌شیرازی به بیست و ششمین کنفرانس وحدت اسلامی

حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی در پیامی به بیست و ششمین کنفرانس وحدت اسلامی با تأکید بر بهره‌گیری از فقه مذاهب مختلف اسلامی برای نزدیک سازی پیروان مذاهب اسلامی، استفاده از فقه مقارن برای رسیدن به تقریب مذاهب اسلامی را ضروری دانست. متن پیام این مرجع تقلید که حجت‌الاسلام والمسلمین نظری آن را در مراسم افتتاحیه کنفرانس وحدت اسلامی قرائت کرد، به شرح زیر است:

یکی از طرق وصول به مساله تقرب مذاهب استفاده از فقه مقارن است یعنی مسائل فقهی مذاهب مختلف را به صورت استدلالی و گسترده در برابر هم بچینیم مشترکات آن روشن شود و تفاوت‌های آنها هر کدام با دلیل مخصوص خود ذکر شود تا محققان بتوانند قضاوت صحیحی داشته باشند.

می‌دانیم اهل سنت هزاران کتاب فقهی، استدلالی و غیر استدلالی دارند و پیروان مکتب اهل بیت(ع) نیز هزاران کتاب در این زمینه نوشته‌اند که بر اساس آیات قرآن و سنت پیامبر و روایات ائمه اهل بیت(ع) تدوین شده است.

گزارشی از سخنرانی های روز اول کنفرانس وحدت اسلامی

در بخشی از این مراسم وحدت اسلامی را تنها راه حل مشکلات جهان اسلام خواند و گفت: پیش از ظهور اسلام جهان اسلام در یک تاریکی و اختلاف سخت به سر می برد و اعراب نیز در جاهلیت کور بودند، اما پیامبر(ص) و قرآن به عنوان رحمتی برای همه مسلمانان آمدند تا ما را برای یک ایده که همان عبادت الهی است متحد کنند. وی ادامه داد: رسول اکرم(ص) نجات دهنده بشریت بود و بشریت را از رنج ها و دردها نجات داد. ما باید امروز به چنین الگویی باز گردیم و بیعت خود را با ایشان تجدید کنیم.

وی تأکید کرد: اسلام علیه دین ها و ملت های دیگر نیست. اسلام رحمتی برای جهانیان است و آمد که هم مسیحیت و هم یهودیت را به رسمیت بشناسد و همچنین این ادیان را که دچار انحراف شده بودند را تصحیح کند. خداوند خواهان این است که مسلمانان پیروز باشند و امتی باشند که با اخلاق و رفتار خود بر جهان مسلط گردند. مفتی اعظم تونس با اشاره به جنگ های مختلفی که در جامعه جهانی تا کنون اتفاق افتاده یادآور شد: هیچگاه مسلمانان آغازگر و آتش افروز نبودند و امروز نیز ما برای حل مشکلات خود باید به قرآن و سنت پیامبر (ص) متمسک شویم، چرا که این دو تنها راه نجات ما خواهند بود.

دکتر «محمد صالح عثمان» رئیس هیات علمای سودان نیز طی سخنانی بر توازن خواسته های دنیوی و اخروی در اسلام تأکید کرد و وحدت علمی، دینی، اقتصادی و ... را از ثمرات وحدت اسلامی برشمرد.

در ادامه این مراسم دکتر «احمد بدرالدین حسون» مفتی اعظم سوریه نیز سخنان خود را با درود و سلام بر پیامبر(ص) و امام جعفر صادق(ع) آغاز کرد و گفت: امام جعفر صادق(ع) شیخ علمای اهل سنت و اهل تشیع بود و سلام ما بر ایشان که سالروز ولادتش با سالروز ولادت پیامبر (ص) در یک روز واقع شده است.

وی با اشاره به آیاتی از قرآن کریم نسبت به عدم وحدت امت اسلامی هشدار داد و گفت: ما الان در شدیدترین و خطرناک ترین مراحل تاریخی به سر می بریم. الان کشورهای اسلامی یکی پس از دیگری از دست می روند. باید یادآوری کنم آیا شما کشوری به نام سومالی به یادتان هست؟ کشوری که ۹۹ درصد از مردم آن مسلمان هستند و غذای منطقه خلیج فارس و عربستان و ... را تأمین می کرد الان کجاست؟

وی افزود: آیا سودان را یادتان است؟ کشوری که ثروت زیادی داشت و آن را به دو کشور تقسیم کردند و الان سودان سوم نیز در راه است. افغانستان، تونس و مصر را یادتان هست؟ آنها خواستند دیکتاتورها برونند اما الان در این کشورها چه می گذرد. عراق که پشتیبان کشورهای عربی بود چگونه ۱۰۰ کشور به آن حمله کرد و این کشور را به چند منطقه مورد اختلاف تبدیل کردند. آیا این نتایج

دموکراسی و بهار عربی است. مفتی اعظم سوریه در ادامه با اشاره به فشارهای آمریکا و غرب و لابی صهیونیستی علیه ایران تصریح کرد: آیا جمهوری اسلامی ایران را یادتان است؟ گناه این کشور چیست که کل جهان آن را محاصره کرده؟ آیا مساله فقط هسته ای است؟ خیر قسم به خدا که آنها دروغ می گویند. اگر جمهوری اسلامی ایران و مقاومت و فلسطین را از دست بدهیم همین دشمنان خودشان کارخانه های هسته ای را به دست خود برای شما می سازند. جمهوری اسلامی ایران به خاطر اینکه سفارت اسرائیل را به سفارت فلسطین تبدیل کرد مورد حمله قرار گرفت. ایران در صنعت پیشرفت کرد اما آنها گفتند که ایران می خواهد شیعه را گسترش دهد. من به شما می گویم یک میلیارد مسلمان در جهان پیرو اهل بیت(ع) هستند و کجای این مساله در تعارض با اعتقادات مسلمانان است؟

وی تأکید کرد: آنها خواستند عراق را از صدام نجات دهند اما آنها با عراق چه کردند؟ بشار اسد گفته است که اگر ملت سوریه بخواهد من کنار بروم من این کار را انجام می دهم، اما او می داند که دشمنان به این اکتفا نمی کنند و هدف آنها کشور سوریه می باشد. سوریه هیچ کشوری را تهدید نکرده بلکه از مقاومت حمایت کرده است. آیا آنها می خواهند بشار اسد را به بهای سنگین آوارگی و قتل مردم سوریه ساقط کنند؟

شیخ حسون تصریح کرد: وزیر امور خارجه ایران به سوریه آمد و معارضان را برای برگزاری اجلاس در تهران سه بار دعوت کرد. حتی به آنها گفت که برای هدف برکناری بشار اسد هم که شده می‌توانند به ایران بیایند، اما آنها قبول نکردند و به لندن و پاریس رفتند. تصمیم گیری و قانونی که در سوریه توسط بشار اسد اعلام شد این است که رئیس جمهور آمده است اگر مردم سوریه بخواهند او حاضر است از طریق کشورهای اسلامی و عربی کنار برود و نه از طریق ارگان های غربی. بیدار شوید آقایان. امروز منابر و مساجد ما آیا نماد وحدت شده یا تفرقه؟ ما مساجد بزرگ و زیبایی تأسیس کردیم اما در آن انسان و اسلام و مسجد فراموش شده است. باید امتی را که پیامبر می‌خواهد بسازیم که در محبت مانند یک پیکر واحد هستند که اگر یکی از اعضای این پیکر به درد آید دیگر اعضا نیز آرام نخواهند بود. وی در پایان از رهبر معظم انقلاب اسلامی و دولت و ملت ایران به خاطر پشتیبانی از کشورهای اسلامی و حفظ امت اسلامی تشکر کرد و پیشنهاد تأسیس اتحادیه علمای اسلامی را جهت اصلاح میان مسلمانان ارایه کرد. در بخشی از این مراسم که با حضور بسیاری از شخصیت های سیاسی و دینی جهان اسلام برگزار شد دکتر محمود احمدی نژاد رئیس جمهور نشان درجه یک خدمت را به آیت الله تسخیری مشاور عالی مقام معظم رهبری در جهان اسلام اعطا کرد.

آیت الله واعظ زاده خراسانی پیشنهاد داد:

علمای فقیهین بیشتری به کنفرانس وحدت دعوت شود

آیت الله محمد واعظ زاده خراسانی دبیر کل اسبق مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در گفت وگو با «تنا» در خصوص شخصیت و فعالیت های آیت الله تسخیری گفت: بنده مجمع تقریب و دانشگاه مذاهب اسلامی را تاسیس کردم، آیت الله تسخیری نیز به پیشبرد فعالیت های تقریبی کمک زیادی کردند. وی پیشنهاد داد که در کنفرانس های وحدت علمای فقیهین بیشتری دعوت شوند تا به این واسطه اختلافات عقیدتی میان مذاهب از بین برود. آیت الله واعظ زاده خراسانی با انتقاد از مذاهب گوناگون به دلیل عدم اطلاع صحیح از مبانی دینی یکدیگر، خاطرنشان کرد: به عنوان نمونه برخی گروه ها و شخصیت ها تصور می کنند که حنفی ها و مالکی ها دروغگو هستند بنابراین اگر تقریب میان مذاهب ایجاد شود این سوء تفاهات برطرف خواهد شد. وی با تأکید براین که نقش دانشگاه مذاهب اسلامی از مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی مهمتر است اظهارداشت: این دانشگاه تا به حال موجبات تقریب میان صدها دانشجوی شیعه و سنی را به وجود آورده است. دبیر کل اسبق مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی افزود: جمهوری اسلامی ایران باید تا حدی که می تواند اختلافات سیاسی با کشورهای مختلف را کاهش دهد.

وی با انتقاد از عملکرد عربستان خاطرنشان کرد: عربستان بسیاری از مسلمان ها را تکفیر می کند، با این اختلافات تقریب به وجود نمی آید بلکه وحدت جهان اسلام خدشه دار می شود.

حجت الاسلام والمسلمین فضل الله:

ناقوس فتنه مذهبی در منطقه به صدا در آمده است

حجت الاسلام سید علی فضل الله، امام جمعه منطقه حاره حریک بیروت لبنان، در بیست و ششمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی گفت: دشمنان امت اسلام به دنبال تحمیل اختلافات و فتنه های طائفه ای و مذهبی به جوامع اسلامی هستند. وی اظهار داشت: اگر به تاریخ مراجعه و مشاهده کنید متوجه این موضوع می شوید که هر وقت در امت اسلامی اختلاف و چند دستگی بوده به اسلام ضربه سنگینی وارد شده است. وی تصریح کرد: علما و بزرگان اسلام باید نقش تاثیر گذاری برای تحقق وحدت و دوری از هر گونه نفاق، فتنه و اختلافات باز کنند. تمامی مشکلات اسلامی بر طرف نمی گردد مگر اینکه قداست پیامبر اعظم حضرت محمد مصطفی (ص) حفظ شود. امام جمعه منطقه حاره حریک بیروت لبنان عنوان کرد: تفرقه و نفاق امت اسلامی را تهدید می کند و نباید منافع شخصی را بر منافع اسلامی و مقاومت مقدم سازیم. باید آگاهانه اختلافات موجود را بررسی و حل کنیم و نه بر اساس منافع شخصی.

وی ادامه داد: در مرحله اول وحدت، علمای اسلام باید با یکدیگر وحدت و تعامل داشته باشند و اختلافات را بر طرف کنند و یک راهبرد جامع و کاملی برای حفظ وحدت تدوین سازند.

حجت الاسلام سید علی فضل الله گفت: ناقوس خطر بیش از گذشته انقلاب های و کشورهای اسلامی را تهدید می کند، به همین علت باید اختلافات شیعه و سنی را برطرف کنیم و همگی به امتی واحد تبدیل شویم.

وی با اشاره به اینکه ناقوس فتنه مذهبی در امت های اسلامی به صدا در آمده است عنوان کرد: امت اسلامی اگر به امتی واحد تبدیل شود هیچ قدرتی نمی تواند آن را به لرزه در آورد و تاثیر گذاری آن بسیار خواهد شد.

هشدار آیت الله اراکی درباره سه خطر بزرگ تفرقه، تکفیر و هتک حرمت در جهان اسلام

تصریح کرد: قرآن کریم و بیانات رسول اکرم (ص) بر این حقیقت تکیه دارد که امت اسلام امت واحدی است و از شاخص های بارز این امت اسلامی وحدت آن است اگر در جامعه اسلامی فتنه ای به پا شود و در این جامعه پراکندگی ایجاد گردد باید دانست این جامعه دچار بیماری شده است و از راه

اسلام و رسول اکرم (ص) فاصله گرفته است.

آیت الله اراکی افزود: خدای متعال در قرآن اهل کتاب را ملامت می کند که چرا دچار اختلاف شده اند با اینکه کتاب خدا در میان آنها بود در حالی که دین خدا دین اسلام است و تفرقه پذیر نیست. ما چگونه از این مساله غافلیم بنابراین وظیفه همه عالمان اسلامی این است که در مسیر ایجاد وحدت در جهان اسلام نهایت تلاش خود را انجام دهند بالاخص با این نسیم رحمت و بیداری اسلامی که امروز در جهان اسلام وزیده است. از این نسیم باید برای ایجاد بهار اسلامی تلاش کرد. بهاری که در آن جوانه اسلام بروید و ببالد و درخت تنومندی گردد که بر همه جهان اسلام سایه می افکند.

وی اظهار امیدواری کرد: امیدواریم علمای ارجمند جهان اسلام اعم از سنی و شیعه که در این کنفرانس شرکت کرده اند همت گمارند که اولاً برای حل بحران های جهان اسلام چاره ای بیاندیشند و برنامه های خود را ارائه دهند و ثانیاً گامی در مسیر وحدت جهان اسلام بردارند.

آیت الله اراکی ریشه بسیاری از مشکلات امروز جهان اسلام را آتش افروزی دشمنان اسلام اعلام کرد و با هشدار نسبت به برخی فتواهای تفرقه انگیز تصریح کرد: چگونه فتوایی می تواند خلاف نص صریح قرآن و سنت پیامبر باشد؟ براساس آیات

سی و ششمین کنفرانس جهانی وحدت اسلامی با عنوان «پیامبر اکرم(ص) نماد هویت امت واحد اسلامی» با حضور جمعی از شخصیت های دینی و سیاسی جهان اسلامی در سالن اجلاس سران تهران به مدت دو روز برگزار شد.

آیت الله محسن اراکی دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در روز اول

این مراسم طی سخنانی گفت: امیدواریم در این کنفرانس بتوانیم با بررسی مشکلات و بحران های جهان اسلام به راه حل هایی برای رفع این بحران ها دست پیدا کنیم.

وی تأکید کرد: بزرگترین و خطرناک ترین مشکلی که جهان اسلام را تهدید می کند مشکل فتنه و ایجاد تفرقه و جنگ میان خود مسلمانان است و این فاجعه ای است که دل هر مسلمانی را به درد می آورد، لذا امیدواریم با هم اندیشی و همکاری و بسیج امکانات و همت ها برای حل این بحران چاره ای بیاندیشیم.

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی افزود: عالمان بزرگ جهان اسلام می توانند حلال مشکلات جهان اسلام باشند ما نباید از سازمان های بین المللی انتظار حل مشکلات جهان اسلام را داشته باشیم، بلکه این متفکران و مصلحان جهان اسلام هستند که باید در اندیشه حل مشکلات جامعه اسلامی باشند آیا می توان بر فجایی که امروز در کشورهایی نظیر سوریه، بحرین، پاکستان، عراق و... بدست مسلمین علیه مسلمین انجام می شود چشم فروبست؟ آیا اسلام به ما اجازه می دهد در برابر این مشکلات دست روی دست بگذاریم؟ آیا قرآن و نبی اکرم اجازه می دهند در برابر این وقایع دم فرو بسته و تلاشی در حل آن انجام ندهیم؟

وی با قرائت آیاتی از قرآن و احادیثی از پیامبر

در کنفرانس وحدت مطرح شد:

باید از تبلیغات سوء دشمنان بهره برداری مثبت به نفع جهان اسلام داشته باشیم

تسخیری را از مواهب ایران برشمرد و خطاب به آیت الله اراکی دبیرکل مجمع تقریب مذاهب اسلامی تصریح کرد: شما این پست را در شرایط حساسی در دست گرفته اید که امت اسلامی با بحران های خطرناکی رو به رو است.

وی با بیان اینکه ضرورت وحدت از مسایل بدیهی است اما باید در رابطه با راه های رسیدن به آن سخن گفت از اتهام هایی که به شیعیان نسبت داده می شود، گلايه کرد.

نعمانی با اشاره به اینکه می توان از تبلیغات سوء دشمنان استفاده مثبت و چالش ها را به فرصت تبدیل کرد، گفت: باید بر تبلیغات رسانه ای در برخی رسانه های سنی مذهب و حتی شیعی می شود و موجب دشمنی میان مسلمانان می گردد، نظارت کرد.

دین اسلام دین تسامح و گذشت است
«طلال عتریسی» استاد دانشگاه لبنان نیز دیگر سخنران این نشست بود که طی سخنانی تأکید کرد: دین اسلام دین تسامح و گذشت بوده و همواره با تکفیر مخالف است.

وی با بیان اینکه این اجلاس در شرایطی برگزار می شود که دنیا شاهد تحولات فراوانی است، گفت: این تحولات باید در این اجلاس مطرح و مورد بررسی قرار گیرد.

این اندیشمند لبنانی با اشاره به اینکه وحدت یک موضوع راهبردی است و نباید انتظار نتیجه بخشی کوتاه مدت از آن داشته باشیم تصریح کرد: باید در این اجلاس این راهبرد را بنا کنیم تا بتوانیم به وحدت برسیم و اجازه ندهیم کشتار مسلمانان تحت عنوان تکفیر جایز دانسته شود.

سرلشکر فیروزآبادی:

نهضت امام خمینی(ره) الگوی وحدت اسلامی است

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح عنوان کرد: وحدت موجب بیداری اسلامی در کشورهای مسلمان خواهد شد و الگوی وحدت اسلامی ما برای جهان امروز نهضت امام خمینی(ره) و انقلاب اسلامی ایران است. سرلشکر سید حسن فیروزآبادی گفت: وحدت از

مهم‌ترین اصول و برنامه‌های دین اسلام است.

وی با بیان اینکه برای وحدت، عوامل اساسی باید مورد توجه باشد، اظهار کرد: قرآن کریم، پیامبر اکرم(ص) و سنت نبوی، شناخت و الفت شیعه و سنی برای عمل به فروع دینی، جهاد و تبرا بر دشمنان اسلام، وجود اُشتی و همگرایی، محبت اهل بیت(ع)، ایمان به خداوند، امت واحده، مهدویت و موعودگرایی، مسجد و نماز جمعه و جماعت، مناسک حج ابراهیمی، گفت‌وگوی نیکو و معاشرت مسلمانان شیعه و سنی، حرمت و افشای کانون‌های صهیونیستی و جاهلان

افتراق دینی از جمله عوامل اساسی وحدت است.

رئیس ستادکل نیروهای مسلح عنوان کرد: وحدت موجب بیداری اسلامی در کشورهای مسلمان خواهد شد و الگوی وحدت اسلامی ما برای جهان امروز نهضت امام خمینی(ره) و انقلاب اسلامی ایران است. سرلشکر فیروزآبادی در ادامه عنوان کرد: مقام معظم رهبری در زمینه وحدت فرمودند: «اگر کسی سخنی بگوید که موجب تفرقه بین مسلمانان شود، بدانید یا جاهل است یا از کسانی است که می‌خواهد بین مسلمانان تفرقه بیندازد».

رئیس ستادکل نیروهای مسلح با اشاره به مهدویت و موعودگرایی عنوان کرد: این باور به حدی مسلم است که جزء عقاید انکارناپذیر شیعه و سنی است، باید شیعه و سنی با گفت‌وگو وحدت را تعمیق بخشند. وی با ذکر اینکه جهاد و تبرا از دشمنان دین اسلام از عوامل دیگر وحدت است، گفت: وحدت یک امر ضروری است، باید میان همه فرق و مذاهب اسلامی هماهنگی وجود داشته باشد، این مسلمان کسی‌ها باید پایان بپذیرد و همه با یکدیگر متحد شویم.

رونمایی از دو کتاب تقریبی

به گزارش تقریب(تا)، دو اثر ارزشمند تقریبی با نام‌های «مدارک فقه اهل سنۀ علی منهج وسایل الشیعة» و «فقه الوفاق» در بیست و ششمین کنفرانس وحدت اسلامی رونمایی شد.

حجت الاسلام و المسلمین کاظم طباطبایی از مولفان کتاب «مدارک فقه اهل سنۀ علی منهج وسایل الشیعة» طی سخنانی در مراسم رونمایی از این کتاب تصریح کرد: کتاب مدارک اهل سنت تلاش جدی در مسیر وحدت و تقریب مذاهب اسلامی است.

وی گفت: کتاب جدید در نظر دارد احادیث اهل سنت و عالمان دو صده اخیر هجری در اقوال مذاهب چهارگانه را مطابق با فروع و وسایل الشیعه و از ۲۰۰ عنوان کتاب جمع‌آوری کند.

وی در ادامه افزود: این کتاب که توسط پژوهشگران دارالحديث قم جمع‌آوری شده است، مجموعه ای ۵۰ جلدی از مجموعه احادیث مشترک فقها را در بر دارد. طباطبایی با بیان این که در این کتاب تنها از احادیث مشترک اهل سنت و شیعه استفاده نشده است و موارد اختلافی هم در آن ذکر شده، گفت: این مجموعه در صورت اتمام، می تواند در کاهش اختلاف‌ها و تنش‌های مذهبی از منظر فقهی تأثیر گذار باشد. فقه الوفاق به قلم «طه نجف» دومین اثری بود که در این مراسم رونمایی شد.

نجف در ارتباط با این کتاب تصریح کرد: فقه الوفاق به اختلاف‌های فقهی در چارچوب دلیل و برهان و براساس مذاهب مختلف می‌پردازد.

حجت الاسلام و المسلمین محمدی گلپایگانی:

تنها وحدت می تواند دردهای مسلمانان را علاج کند

رئیس دفتر مقام معظم رهبری، از دیگر ویژگی های پیامبر گرامی اسلام را طهارت مولد و صاحب‌نظری ایشان در همه علوم و زمینه ها برشمرد و خاطرنشان کرد: پیامبر اکرم(ص) عامل به گفته های خودشان بودند و اولین کسی که به احکام الهی عمل می کردند ایشان بودند. تفاوت ایشان با دیگر افراد در این است که انسان های معمولی برای کسب مدارج علمی عمری را باید صرف کنند و همه امکانات را در اختیار داشته باشند، اما پیامبر گرامی اسلام(ص) امی

در اولین جمعه هفته وحدت که به عنوان روز پیامبر اعظم حضرت محمد(ص) نامگذاری شده جشن بزرگ و باشکوهی با حضور میهمانان داخلی و خارجی در محل سالن اجلاس سران تهران برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری تقریب، در این مراسم که آیت الله اراکی دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی حضور داشت، حجت الاسلام و المسلمین محمدی گلپایگانی رئیس دفتر مقام معظم رهبری، با بیان اینکه وحدت و همدلی تنها راه علاج دردهای مسلمانان است، تأکید کرد: دشمنان به همین منظور تمام تلاش خود را برای از بین بردن وحدت مسلمانان به کار می بندند.

وی در ادامه به ویژگی های شخصیتی پیامبر اکرم(ص) اشاره کرد و گفت: ایشان بشیر و نذیر و رحمه للعالمین است، او کسی است که قرآن درمورد ایشان می فرماید: و انک لعلی خلق عظیم. و همچنین در مورد ایشان گفته شده: لولاک لما خلقت الافلاک. لذا ما افتخار می کنیم که پیرو چنین پیامبری هستیم.

حجت الاسلام والمسلمین مبلعی:

مسلمانان باید علیه اهانت ها موضع واحد،منطقی و شفاف بگیرند

اجرای این راهکارها صورت گیرد.

چگونه می توانیم درگیری های مذهبی مخرب را به گفتگو های سازنده مذهبی تبدیل کنیم؟

این مسئله به یک راهکار بر می گردد شما در واقع یک راهکار را ارائه می کنید و فرض گرفتید که یک بحران این است که درگیری وجود دارد همین مسئله هم وجود دارد یعنی بخشی از بحران های کنونی درگیری است که وجود دارد باید ما ابتدا این درگیری را شناسایی کنیم که این درگیری ها چیست ؟ ریشه این درگیری ها مقداری ناشی از عدم تحمل و صحه صدر است، ریشه دیگر آن تکفیر و نگاه غلطی که به دین وجود دارد، می باشد .اگر ما ببینیم و یک مجموعه ای را بسپج کنیم و علمای اسلام و نخبه ها شجاعت و جسارت خاصی را به خرج دهند و فتوای حرمت این درگیری ها را صادر کنند و از طرفی هم نیرو های مخالف را بسپج کنند و یک جریان در جهان اسلام علیه این درگیری ها ایجاد کنند شاید این مسائل کارساز شود. بنابراین باید دو کار صورت گیرد یکی اینکه فتواهای شجاعانه و پر از جسارت و صراحت نسبت به وضعیت به صورت جمعی و اشتراکی (مشترک بین شیعه و سنی) صادر شود و دوم اینکه ما یک دامنه حداکثری از دامنه این فتواها را در

خبرگزاری تقریب در حاشیه برگزاری بیست و ششمین کنفرانس وحدت اسلامی باحجت الاسلام والمسلمین «احمد مبلعی» رئیس دانشگاه مذاهب اسلامی به گفتگو پرداخته است که می‌خوانید:

آیا نشست های پیرامون وحدت اسلامی می تواند راهکار های مناسب و کارآمدی را برای حل بحران های جهان اسلام ارائه دهد؟

اگر در وهله اول بحران های جهان اسلام به دقت تعریف، بازشناسی و ماهیت شناسی شود و در مرحله دوم ریشه های پیدایش این بحران ها هم شناخته شود و در مرحله سوم راهکار های متناسب با این بحران ها معطوف به ریشه های این بحران ها تعریف شود و جامعیت لازم مورد نظر نسبت به این بحران ها هم در این راهکار ها تعبیه شود و بعد یک عملیات اجرایی و تحقق بخش برای آن راهکار ها هم در پیش گرفته شود، می توان امید بست. در واقع چند مرحله را در پیش رو داریم اول اینکه بحران ها شناخته شود . دوم اینکه ریشه های این بحران ها به درستی شناخته شود و راهکارهای جامع و معطوف به این بحران ها از یک مطالعه تحلیلی و جامعه شناختی به دست بیاید و ارائه شود و در مرحله آخر عملیات کافی و لازم برای

ایران قرارگاه وحدت امت اسلامی

به خوبی آن را پیמוד.

استاد دانشگاه الزیتونه افزود: در مقدمه کتاب موطأ و به قلم دکتر حسین کامل به صراحت آمده است که مالک در نزد امام صادق(ع) رئیس فقه جعفری اثنی عشری تحصیل می کرد و تمام علوم فقه را از ایشان آموخت و امام صادق(ع) بخوبی می دانست که مالک روزی مدرسه فقهی جدیدی را تأسیس خواهد کرد و لذا هر آنچه از علوم و فقهات اسلامی بود به او آموخت و این رسم استاد است که به شاگرد خود هر آنچه علم و خوبی است را بیاموزاند و لذا می بینیم که در آن هنگام نه تنها اختلافی میان مذاهب اسلامی نبود بلکه استاد و شاگرد در کمال ادب و اخلاق در کنار یکدیگر به تدریس مشغول بودند و آنان بخوبی می دانستند که در اختلاف، رحمتی نهفته است و این اختلافات نه در اساس دین که در جزئیات فقهی است و موجب رشد و تعالی علمی و پویائی فقه اسلامی می شود، لذا این مسیر نورانی تعلیم در کمال صمیمیت ادامه داشت.

این استاد انقلابی در این نشست، تعمیق اختلافات مذهبی را خواسته دشمنان اسلام که سربازان حقیقی شیطان هستند دانست و بیان کرد، ما وظیفه داریم با

دانشگاهها و فضای فرهنگی، عمومی و اسلامی ایجاد کنیم و اینها یک جریان قوی و نیرومندی را پی بگیرند و سوم اینکه ما باید آن جی او هایی را در سطح جهان اسلام تعریف کنیم من همیشه تأکید دارم که شیعه به تنهایی نمی تواند تقریب را مدیریت کند و سنی هم به تنهایی نمی تواند تقریب را مدیریت کند بلکه شیعه و سنی باید با هم یک تقریب جدید را مدیریت کنند و قریب جدیدی را ایجاد نمایند تا هر دو گروه در مدیریت آن نقش داشته باشند.

مسلمانان باید در قبال اهانت هایی که در غرب علیه اسلام و ویژه رسول اکرم(ص) صورت می گیرد چه موضعی داشته باشند؟

طبیعتاً علیه این اهانت هایی که صورت می گیرد مسلمانان باید یک موضع واحد منطقی و شفاف بگیرند این موضع باید چند بعد داشته باشد اول اینکه قاطع باشد، دوم اینکه شفاف باشد، سوم اینکه پیام هشدار دهنده ای به اهانت کنندگان و یا دستگاههایی که این اهانت کنندگان را پشتیبانی می کنند، ارائه کند و چهارم اینکه ما مسلمانان یک رفتار اخلاقی که پیامبر ما منادی آن بود را عملاً در مواضع خود بیشتر بروز بدهیم و بی اخلاقی ها نظیر تکفیر ها را از درون جامعه مان بیرون کنیم و نهایتاً هم گفتگو هایی را بین اصحاب و اتباع ادیان ایجاد کنیم اگر این کارها صورت گیرد شاید موفق شویم.

برگزاری همایش ها و نوشتن مقالات و توسعه اطلاع رسانی در کشورهای مختلف این توطئه خانمان سوز را که وقت و انرژی و سرمایه های مادی و معنوی امت اسلامی را به هدر داده و می دهد خنثی کنیم و همه شیعیان و اهل سنت یکپارچه و با صدای بلند اعلام کنند که راه نجات مسجد الاقصی و نصرت و پیروزی فلسطینیان و پایان دادن به اشغالگری در سرزمین مقدس فلسطین فقط و فقط وحدت است و هر مسیری غیر از آن ما را به انحراف خواهد کشاند.

دکتر الطاهر بن سالمه با تقدیر از جمهوری اسلامی ایران نقش امام خمینی(ره) و آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی را در بنیانگذاری وحدت امت اسلامی بسیار مهم دانست و گفت: ما دانشگاهیان مسلمان تونس هرگز فراموش نخواهیم کرد که اندیشه این رهبران عالیمقدار نهضت اسلامی بود که به ما ارزش جرأت و شهامت دوباره داد تا بتوانیم باور کنیم که اسلام دین حکومت، دین عدالت، دین انسانیت و دین کمال و ترقی است که برای هر عصری مدل و برنامه های پیشرفت مادی و معنوی بشر را طراحی کرده است.

دکتر لاریجانی:

آیت‌الله تسخیری در خارج کشور بیش از داخل شناخته شده است

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: شاید آیت‌الله تسخیری در خارج ایران بیش از داخل مشهور باشد، چرا که گفت‌وگوها و مباحث درخوری با صاحب‌نظران داشته است.

دکتر علی لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: در حدیث قدسی آمده است که خداوند متعال در شب معراج به حضرت رسول (ص) فرمود: آنچه را که به دیگران ندادم به تو عطا کردم، از این رو ما از ساحتی مقدسی صحبت می‌کنیم که صاحب علم مبسوط است و می‌تواند تمام جوامع را در بر بگیرد.

وی با بیان اینکه نکوداشت آیت‌الله تسخیری، نکوداشت یک مرد الهی است، تصریح کرد: این سنت بسیار حسنه‌ای است که برای بزرگان دینی و علمی مراسم پاسداشت برگزار و از آنها تقدیر می‌شود.

لاریجانی اظهار داشت: آیت‌الله تسخیری عمر خود را صرف ترویج معارف الهی کرد و در علوم نقلی و عقلی تتبع دارد و فعالیت‌های علمی ایشان در حکمت، کلام، فلسفه، فقه و اصول تأثیر گزار بوده است.

وی افزود: شاید آیت‌الله تسخیری در خارج از ایران بیش از داخل ایران مشهور باشد چرا که گفت‌وگو و بحث‌های درخوری با صاحب‌نظران داشته است.

رئیس مجلس شورای اسلامی عنوان کرد: وجه شاخص آیت‌الله تسخیری در طی ۳۴ سال گذشته ایجاد تداوم فکری میان صاحب‌نظران مذاهب گوناگون است، همچنین ایشان در مباحث علمی با صاحبان مسلک‌ها و مذاهب گوناگون در راستای ایجاد تقریب تلاش می‌کرد و بر آن بود تا نظرات را به هم نزدیک کند که این کاری ارزشمند است.

وی گفت: امروز بیش از گذشته به چنین فکری نیازمندیم، اگر در ساخت جغرافیای اسلام یک نگاه اجمالی بیندازیم متوجه می‌شویم که این موضوعات از دوران قبل و از دنیای اسلام، تحمیلاتی داشته است و ما یک مشکل اساسی داریم که آن وجود گروه تندروی است که دیدگاه‌های افراطی دارند.

دکتر لاریجانی با بیان اینکه عملکرد گروه‌های افراطی موجب وهن جهان اسلام شده است، خاطرنشان کرد: وظیفه این گروه‌های افراطی آن است که همواره علم مخالفت علیه همگان بلند کرده و تمامی مردم را کافر بپندارند و این موضوع به بلای درونی برای درونی تبدیل شده است؛ آنها پول و امکانات وسیعی دارند و با استفاده از فضای رسانه‌ای موجب پراکندگی و تفرقه در میان مسلمانان می‌شوند. وی گفت: آنچه امروز در سوریه و برخی کشورها رخ می‌دهد نمونه بارز تجری این تفکر افراطی است و بنظر می‌رسد حضور شخصیت‌هایی که در مبانی اسلام تجربه کافی دارند، بیش از گذشته احساس می‌شود.

رئیس مجلس شورای اسلامی یادآور شد: آیت‌الله تسخیری تلاش کرد تا مذاهب گوناگون به هم نزدیک شوند لذا این نکوداشت درسی برای ما دارد و آن اینکه جریان افراطی، مشکلات جدی را در جهان اسلام به وجود آورده و به این وسیله دانشمندان را از تفقه اسلامی دور می‌کند.

وی با اشاره به یک حدیث قدسی درباره پیامبر اکرم مبنی بر اینکه خداوند متعال فرمود زمانی که بخواهم خیر دنیا و آخرت را برای مسلمانی جمع می‌کنم، عنوان کرد: آیت‌الله تسخیری دارای قلبی خاشع و لسانی ذاکر است، اخلاص ایشان در ارتباط با صاحب‌نظران موثر بود و خداوند تمام نعمت‌هایی را که در این حدیث برای پیامبرش برشمرد را به آیت‌الله تسخیری نیز عطا کرده است.

تجلیل شخصیت‌های حوزوی و سیاسی از آیت‌الله تسخیری

است که در قله‌ها هستید، منزل و مأوی تو در قله‌های کمال است مثال منزلت تو همچنان عقابی است که در آسمان‌ها پرواز می‌کند و کسی یارای رسیدن به آن را ندارد.

دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت عنوان کرد: آیت‌الله تسخیری جزو ارادتمندان مخلصی است که در طول جریان‌های مختلف، لحظه‌ای تغییر مسیر نداده و ایشان به لحاظ فکر و اندیشه در چارچوب اندیشه‌های رهبری حرکت کرد و در رساندن این رسالت به جهان از هیچ همتی دریغ نکرد.

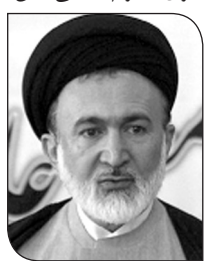
وی گفت: یکی از مصادیق انسان‌های رسالت‌پذیر و مسئولیت‌پذیری که قرآن کریم از آن یاد می‌کند آیت‌الله تسخیری است که بدون هیچ ترس و واهمه‌ای در دوران رژیم طاغوتی صدام جلسات خود را با طارق عزیز برگزار کرد و وظایف خود را انجام داد.

حجت‌الاسلام والمسلمین اختی‌خاطر نشان کرد: آیت‌الله تسخیری اولین دبیر کل مجمع جهانی اهل بیت بود که در همان سال‌های نخست، حرکت گسترده‌ای را برای این مجمع انجام داد که هم اکنون برکات این حرکت وجود دارد و ما از آن بهره می‌بریم.

شخصیت آیت‌الله تسخیری با گذشت زمان تغییر نکرده است

حجت‌الاسلام سید علی قاضی عسکر، نماینده ولی‌فقیه در امور حج و زیارت، در همایش بین‌المللی نکوداشت آیت‌الله تسخیری ابراز داشت: معمولاً کمتر عالمانی هستند که از جامعیت و کاملیت برخوردار باشند اما آیت‌الله تسخیری جامعیت علمی دارد و با بهره‌گیری از شهید آیت‌الله صدر با مسائل حکومتی و مسائل روز آشنا هستند.

وی آیت‌الله تسخیری را روشن‌فکر دینی و معتقد به اسلام عنوان کرد و با بیان این‌که وی در علوم فقه، فلسفه، تفسیر و اقتصاد تبحر دارد، گفت: شهید مطهری برای آیت‌الله تسخیری احترام خاصی قائل بود و آیت‌الله تسخیری با آن جامعیت علمی وقتی با طلاب دیدار می‌کرد بسیار متواضع بود.

نماینده ولی‌فقیه در امور حج و زیارت آیت‌الله تسخیری را طرفدار اسلام اعتدالی توصیف کرد و بیان داشت: من آیت‌الله تسخیری را مدت‌ها است که می‌شناسم اما شخصیت وی در طول زمان تغییر نکرده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین قاضی عسکر اظهار داشت: آنچه آیت‌الله تسخیری بدان می‌اندیشد کار است، وی وقتی به‌عنوان معاون بین‌الملل دفتر مقام معظم رهبری انتخاب شد، مفید و منشا اثر بود.

وی اضافه کرد: آیت‌الله تسخیری شخصیت مبتکر و خلاق دارد و همه به وی عشق پایدار می‌ورزند و هرکجا می‌رفتیم، شخصیت‌های جهان اسلام مانند پروانه گرد او می‌آمدند و وی ساعت‌ها با آنها صحبت می‌کرد و در طول چهل سال هیچ‌گاه در او خستگی ندیدم و همیشه کوشا و فعال بوده است.

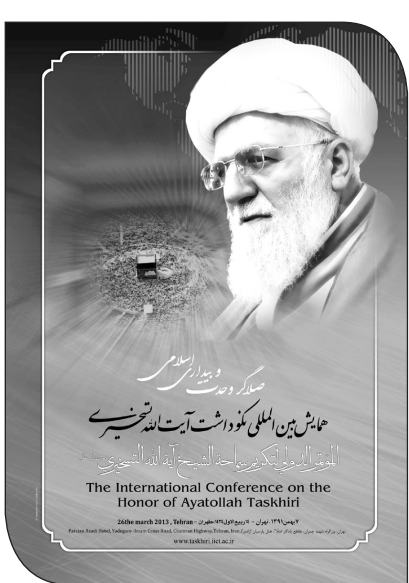
نماینده ولی‌فقیه در امور حج و زیارت کم‌خطا یا بی‌خطا بودن در همایش‌های بین‌المللی را از دیگر ویژگی‌های آیت‌الله تسخیری دانست و گفت: در یکی از همایش‌ها یکی از عالمان قم به‌همراه آیت‌الله تسخیری می‌رود و وقتی شروع به سخنرانی می‌کند، حاضران اعتراض می‌کنند درحالی که مقالات آیت‌الله تسخیری در کتاب‌های همایش‌ها چاپ شده‌است.

حجت‌الاسلام والمسلمین قاضی عسکر تصریح کرد: تقوا، ورع، اخلاق و آینده‌نگری ازجمله ویژگی‌های آیت‌الله تسخیری است و وی به افکار و اندیشه‌های امام(ره) و رهبری و تقریب بین مذاهب اسلامی باور دارد و عاشق دعوت امت اسلامی است.

اگر حلقه‌های زندگی شخصیتی آیت‌الله تسخیری در کنار هم جمع شوند علم، جهاد و جان‌فشانی را یک جا دارد.

وی ادامه داد: ایشان در زمینه تقریب مذاهب بسیار موفق بود و سلاح سخنوری را روی منبر برد و با صبر و بردباری خود توانست علی‌رغم اتهاماتی که علیه وی صورت می‌گیرد آیات و معارف الهی را به دیگران ابلاغ کند و در این راه بسیاری از زخم زبان‌ها را تحمل کرد.

جعفری خطاب به آیت‌الله تسخیری خاطرنشان کرد: آیت‌الله تسخیری خدا بر شما ارج دهد خوشا به حالت که این عرصه‌های علمی را پشت سر

گذشتی و توانستی از دریچه‌های استثنایی آن وارد شوی همچنین تمام مشترکات را قبل از پرداختن به اختلافات به دیگران بیان کردید.

وی با بیان اینکه بیش از ۳ هزار مسئله مشترک در میان مذاهب مختلف نسبت به مسأله نماز وجود دارد، گفت: بسیاری از دشمنان مذاهب اسلامی نه تنها به دنبال این مشترکات نیستند بلکه درصددند تا تمام آنها را از بین ببرند. متأسفانه فرهنگ توافق در بین ما وجود ندارد و دشمنان توانسته‌اند میان ما رخنه کنند و آنقدر تفرقه می‌اندازند که ما با یکدیگر درگیر شویم.

نخست‌وزیر سابق عراق در خصوص برپایی مراسم نکوداشت آیت‌الله تسخیری عنوان کرد: برگزاری این همایش برای گرامی‌داشت مقام آیت‌الله تسخیری در برابر دستاوردهایی که ایشان کسب کرده واقعاً ناچیز است و کمترین کاری که در این همایش نسبت به مقام آیت‌الله تسخیری انجام شد یادآوری مبارزات و جان‌فشانی‌های ایشان بود.

قصیده‌ای که آیت‌الله تسخیری در بدو ورود امام(ره) به نجف خواند

حجت‌الاسلام والمسلمین اختی‌خاطر دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت(ع) نیز از دیگر مدعوین این همایش بود که گفت: آیت‌الله تسخیری تمام عمر را در راه خدا وقف کرد، برای خدا تلاش و حرکت کرد. همچنین ایشان دارای ابعاد و تخصص‌هایی در زمینه‌های گوناگون است و به عنوان یک پرچمدار حرکت کرده است.

وی در خصوص عشق و علاقه آیت‌الله تسخیری به حضرت امام خمینی (ره) اظهار داشت: ابتدای سال ۱۳۴۴ که حضرت امام وارد نجف شد آیت‌الله تسخیری در آن روز قصیده‌ای را برای امام راحل خواند و خطاب به ایشان گفت: جایگاه تو آنقدر رفیع

آیت‌الله تسخیری به زیباترین وجه از فرصت‌ها بهره می‌برد

آیت‌الله حسین بوشهری در همایش نکوداشت آیت‌الله تسخیری اظهار داشت: امروز از یک شخصیت روحانی، عالم، مدافع و پرچمدار وحدت تجلیل به عمل می‌آید. شخصیت ارزشمندی که در

عرصه بین‌الملل شناخته شده است.

وی گفت: روحانیت یک شغل نیست بلکه یک مسئولیت است و براساس آیه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ» آیت‌الله تسخیری از مصادیق بارز رابطون و مرزبان دین است، «رابط» دارای یک سلسله اصول و شرایط است گاهی مرزبانی از مرزهای جغرافیایی و گاهی هم در عرصه اعتقادی است که ایشان در عرصه فقه، کلام، تقریب مذاهب، یک مرزبان خوبی است.

رئیس حوزه‌های علمیه تصریح کرد: آیت‌الله تسخیری عالمانه سخن می‌گوید، عالمانه می‌اندیشد و از فرصت‌ها به زیباترین وجه بهره می‌برد ایشان شیوه مرزبانی را به خوبی می‌داند و آنجا که به جدال احسن نیاز است حکیمانه سخن می‌گوید.

وی ادامه داد: حوزه‌های اخلاق، سیاست، وحدت اسلامی، اقتصاد، حقوق بشر، فقه، تقریب و حتی حوزه حقوق کودک، بیداری اسلامی، رابطه اسلام و غرب، تمدن اسلامی و ذکر و یاد خدا عرصه وسیعی است که یک دانشمند در این حوزه‌ها قلم و قدم می‌زند.

آقای حسین بوشهری اظهار داشت: آیت‌الله تسخیری مصداق بارز این کلام حضرت امیر (ع) است. حضرت می‌فرماید: خداوند سبحان هرگاه خیر بنده‌ای را بخواهد بر او توفیق می‌دهد که عمرش را در آنچه دوست دارد بگذراند و این توفیق به آیت‌الله تسخیری عطا شده است.

وی افزود: آیت‌الله تسخیری متواضعانه و ساده زندگی می‌کند، تکلیف‌گراست و آنجا که مسئولیتی متوجه او می‌شود خیرخواه امت اسلامی است. خستگی‌ناپذیر و تأثیرگذار است و همچنین شخصیتی مطلوب در عرصه بین‌المللی به شمار می‌رود. ایشان قبل از اینکه چیزی را تحلیل کرده و آن را محققانه بیان کند مستمع خوبی است. خوب می‌شنود، خوب پاسخ می‌دهد. مرد مبارزه با بدعت‌ها، صبور و متحول و بردبار است.

رئیس حوزه‌های علمیه گفت: آیت‌الله تسخیری همواره به دنبال حاکمیت دینی بوده قبل از انقلاب در حضور شهید صدر رشد یافت، با امام خمینی(ره) همراه بود و بعد از انقلاب نیز همواره در کنار مقام معظم رهبری است.

آیت‌الله تسخیری قبل از پرداختن به اختلافان، مشترکات را بیان می‌کرد

ابراهیم جعفری، نخست‌وزیر سابق عراق در بخش دیگری از همایش نکوداشت آیت‌الله تسخیری گفت: رابطه بین علم و عمل رابطه بسیار قوی است. علم، عمل را تقویت می‌کند و عمل باعث تقویت علم می‌شود و عالمان وارسته آیات الهی را تصدیق می‌کنند.

وی عنوان کرد: نگرشی که بنده درباره آیت‌الله تسخیری دارم قدرت ژرف‌نگری ایشان است که در تمام مراحل از آن سربلند بیرون آمد و با ژرف‌نگری خود به سفینه عرصه علمی گام نهاد که پرچم آن تقوا بود همچنین علم و عمل را برای خود مجسم کرد و در اجرای آنها موفق بود همانطور که در تئوری‌پردازی آنها موفق عمل کرد.

نخست‌وزیر سابق عراق اظهار داشت: آیت‌الله تسخیری شخصیتی عالم و مربی بود که ملت عراق ایشان را فردی مبارز و زندانی زندان‌های رژیم مستکبر که شکنجه‌های فراوان دیده است، می‌داند

آیت الله جنتی:

آیت الله تسخیری عنصری محبوب القلب است

آیت الله جنتی در این همایش اظهار داشت: آیت الله تسخیری از چهره های منحصر به فرد است و شخصی با این خصوصیت در ایران وجود ندارد و بعد از ۱۲۰ سال عمر ایشان، جایگزینی نداریم.

وی با اشاره به زمان آشنایی خود با آیت الله تسخیری در سازمان تبلیغات اسلامی گفت: از زمانی که با شخصیت بزرگوار آیت الله تسخیری آشنا شده ام چیزی جز خوبی ندیده ام؛ عنصری محبوب القلب است و هر چهره ای که ایشان را می شناسد دوستش دارد.

آیت الله جنتی با تأکید بر نقش تعیین کننده آیت الله تسخیری در تحقق وحدت میان مذاهب گوناگون خاطرنشان کرد: باید سریعاً آثار ایشان به چاپ برسد و چهره آیت الله تسخیری برای همگان شناخته شود. امام جمعه موقت تهران اظهار داشت: امیدوارم آنچه خداوند از نعمت هایش به آیت الله تسخیری اعطا کرده حفظ شود و آنچه تاکنون به ایشان نداده عنایت فرماید و ان شاء الله سفر به سرزمین «قدس» در زمان حیات آیت الله تسخیری محقق شود.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی:

آیت الله تسخیری نماد تقریب مذاهب اسلامی است

دکتر سید محمد حسینی در مراسم نکوداشت آیت الله تسخیری با بیان اینکه ایشان نماد تقریب مذاهب اسلامی است، گفت: این عالم بزرگوار در محافل گوناگون در راه دفاع از آرمان های اسلامی کام برداشته است.

سید محمد حسینی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی شامگاه شنبه، هفتم بهمن ماه در همایش نکوداشت آیت الله تسخیری، اظهار کرد: آیت الله تسخیری مصداق بارز داعی الی الله است.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی تصریح کرد: آیت الله تسخیری همواره با اشرف و احاطه علمی و چیرگی خاص خود و با سعه صدر و حلم در محافل مختلف شرکت کردند.

وی اظهار کرد: آیت الله تسخیری مانند کسی نبوده که در گوشه عزلت بنشیند و به تنهایی به کار علمی بپردازد بلکه ایشان در تمام مسئولیت های مدیریتی خود و در نقش یک متفکر علمی به خوبی ایفای نقش کرده است.

عضو کابینه دولت دهم اظهار کرد: جدیت این عالم الگویی برای تمام کسانی است که می خواهند در مسیر ایشان قدم بگذارند و شخصیت افرادی مانند آیت الله تسخیری باید به جامعه و همگان معرفی شود. وی با اشاره به اینکه آیت الله تسخیری هم با فرهنگ شرق آشناست هم با فرهنگ غرب، گفت: ایشان در دفاع از حقوق اقلیت های مسلمان در کشورهای دیگر کوشا بوده است.

دکتر حسینی تأکید کرد: ایشان توانسته از اهداف والای اسلامی دفاع کند و در مسئولیت های مختلفی که داشته وظیفه خود را به نحو احسن انجام دهد.

وی گفت: آیت الله تسخیری در مجامع مختلف و در دفاع از اصول اسلامی بسیار کوشیده است و در دفاع از حقوق اقلیت های مسلمان در کشورهای مختلف کوشا و ساعی بوده است.

آیت الله تسخیری:

من کوچکترین سرباز این انقلاب هستم

و ترسیم راه های تقویت آن بود.

وی افزود: مقام معظم رهبری نیز دقیقاً این راه را ادامه دادند؛ دید این بزرگان ترسیم وحدت اسلامی و برگشت امت اسلامی به حقیقت خویشتن یعنی اسلام عزیز است.

مشاور مقام معظم رهبری در ادامه بیان داشت: الحمدلله با پیروزی انقلاب، بیداری اسلامی در جهان اسلام گسترش یافت به گونه ای که در سالهای گذشته در افغانستان، عراق

آیت الله تسخیری با تأکید بر این که همه ما باید سرباز انقلاب اسلامی ایران باشیم، اظهار داشت: من کوچکترین سرباز این انقلاب الهی هستم. همایش بین المللی نکوداشت آیت الله محمدعلی تسخیری به ریاست حجت الاسلام علی اکبر رشاد و با دبیری محمود واعظی، با حضور علی لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی، علی اکبر ولایتی مشاور عالی مقام معظم رهبری، سید محمد حسینی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، آیت الله احمد جنتی امام جمعه موقت تهران و آیت الله سید هاشم حسینی بوشهری رئیس حوزه های علمیه، حجت الاسلام والمسلمین محمدحسن اختری رئیس مجمع جهانی اهل بیت (ع) در هتل پارسیان آزادی برگزار شد.

آیت الله «محمد علی تسخیری» دبیرکل سابق مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در این همایش، به تلاشهای امام خمینی (ره) برای ایجاد انسجام و بیداری اسلامی اشاره کرد و اظهار داشت: بزرگترین هنر امام رهبری بیداری اسلامی در سطح جهان اسلام

آیت الله تسخیری نخستین جرقه انقلاب ضد بعثی عراق را روشن کرد

نخستین جرقه انقلاب عراق علیه حکومت بعث را آیت الله تسخیری روشن کرد

آیت الله اراکی با بیان اینکه نخستین رویارویی مردم عراق با حکومت بعث از شب عاشورای سال ۴۹ ایجاد شد ابراز داشت: رهبری این جریان با آیت الله تسخیری بود، از آن روزگار تاکنون یک نفس جهاد و مبارزه علیه ظلم را تداوم داده است.

تبیین تئوری تقریب مذاهب اسلامی توسط آیت الله تسخیری

وی با بیان اینکه آیت الله تسخیری در عرصه های کلامی، تفسیر، فقه، بالاخص ژرف اندیشی در آیات و ذکاوت تقریبی ممتاز است، اظهار داشت: در طول انقلاب از دوران نجف یار امام خمینی (ره) بوده و بعد از انقلاب و تشریف فرمایی امام به ایران، همچنان در خدمت امام و انقلاب بوده است.

وی با بیان اینکه آیت الله تسخیری زمینه های نظریه پردازی تقریب امت واحده اسلامی را فراهم کرد، افزود: در عرصه تقریب مذاهب اسلامی نیاز به نظری و تبیین تئوری داشتیم، در عرصه تقریب بعد از آیت الله محمد واعظ زاده خراسانی، کسی که توانست تقریب را به عرصه های مختلف عرضه کند، آیت الله تسخیری بود، ایشان در دو عرصه تقریب و امت واحده اسلامی نظریه پردازی کرده است.

گنجینه غنی ایران اسلامی در عرصه تقریب وحدت اسلامی

رئیس مجمع تقریب مذاهب اسلامی خاطرنشان

دکتروالایتی تأکید کرد:

تأثیر انکار ناپذیر آیت الله تسخیری بر حل مشکلات جهان اسلام

عراق، هنگامی که نیاز به مشورت در زمینه های حساس و مهم را به ویژه در زمینه مذاکرات ایران و عراق و نشست های سازمان کنفرانس اسلامی داشتیم با آیت الله تسخیری گفت و گو می کردیم.

ولایتی با اشاره به حرکت های ایضایی که توسط برخی دشمنان اسلام انجام می شود تصریح کرد: آیت الله تسخیری با توجه به آگاهی کامل از تحولات جهان اسلام و تسلط بر زبان های متعدد، می توانستند در نشست های بین المللی پاسخی مناسب به فتنه گران داده و زمینه روشنگری آنها را فراهم کنند.

مشاور مقام معظم رهبری در امور بین الملل با تأکید بر این که آیت الله تسخیری فضایل انسانی و

به گزارش خبرگزاری تقریب «تنا» ، علی اکبر ولایتی مشاور مقام معظم رهبری در امور بین الملل با حضور در مراسم نکوداشت آیت الله تسخیری دبیرکل سابق مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی و مشاور رهبری در امور جهان اسلام با ابراز امیدواری از این که در آینده نکوداشت شخصیت های بزرگ و فعال

و قدردانی از زحمات آنها در زمان صحت و سلامت این بزرگواران برگزار شود گفت: هنگامی که بنده در وزارت امور خارجه فعالیت می کردم و به نشست های سازمان کنفرانس اسلامی می رفتم این جلسات بدون حضور آیت الله تسخیری ناقص بود و هیچ کس نمی توانست جای ایشان را در این نشست ها پر کند. وی ادامه داد: در زمان جنگ تحمیلی ایران و

رونمایی از پنج جلد کتاب درباره

شخصیت آیت‌الله تسخیری

کتاب‌های «جوشش اندیشه»، «مرامنامه آیت‌الله تسخیری»، «اندیشه‌نامه آیت الله تسخیری»، «آیت‌الله تسخیری از نگاه دیگران» و «کتاب گفتگوها و مناظرات علوی» در همایش بین‌المللی «نکوداشت آیت‌الله تسخیری» رونمایی شد.

کتاب «جوشش اندیشه» با تلاش آقای محمدرضا شکیبا پیرامون نظریات و تفکرات آیت‌الله تسخیری تألیف شده و مولف با در اختیار داشتن ۴۷ کتاب و ۲۰۶ مقاله در حوزه‌های مختلف متعلق به آیت‌الله تسخیری و همچنین دسترسی از طریق CD و فلش‌های حاوی کتاب‌های ایشان به زبان‌های دیگر، در مورد ۳۳ کتاب و ۳۱ مقاله ایشان مطالبی را به رشته‌ی تحریر درآورده است.

کتاب «آیت‌الله تسخیری از نگاه دیگران» نیز با اهتمام فاطمه حسینی میرصفی و اشراف عبدالمجید میردامادی، آیت‌الله تسخیری و سازمان‌های بین‌المللی تألیف شده تدوین شده و حاوی پیام‌ها و دست‌نوشته‌های ۱۷ نفر از شخصیت‌های خارجی است که با آیت‌الله تسخیری دیدار داشته و یا با ایشان آشنا بودند. این افراد با توجه به مکاتبات و رایزنی‌های صورت گرفته، شناسایی شده و پس از انجام مکاتبات و ارتباط با آنها، ۱۷ پیام به زبان‌های عربی یا انگلیسی استخراج شد که برخی مفصل و برخی کوتاه‌تر هستند. بنابراین گزارش، هدف از تألیف این کتاب ۷۰ صفحه‌ای، این بود که شخصیت‌های بزرگ و چهره‌های شناخته شده از کشورهای متعدد که با آیت‌الله تسخیری و اندیشه‌های ایشان آشنایی دارند، پیام خود را درباره جایگاه و شخصیت آیت‌الله تسخیری ارائه دهند. همچنین در ابتدای کتاب مذکور بیوگرافی و عکس افرادی که برای همایش، پیام فرستاده‌اند؛ ارائه شده است.

کتاب دیگری که در همایش رونمایی شد، کتاب «مرامنامه آیت‌الله تسخیری» است که با تلاش عباس آریازند تألیف شده و شامل مقالات رسیده و منش اجرایی تبلیغی ایشان است. هدف اصلی مولف، ارائه یک شخصیت نمونه به جوانان، علما و طلاب برای الگوبرداری است بنابراین تلاش شده تا آنجا که امکان دارد زندگی‌نامه، فعالیت‌ها، تالیفات و به طور کلی اخلاق و صفات ایشان تبیین و بررسی شود. البته با توجه به نقش مؤثر آیت‌الله تسخیری در جریان انقلاب و فعالیت‌های بین‌المللی در جهت تقریب مذاهب و به دلیل وقت اندک ایشان، همچنین تواضع بسیار زیاد آیت‌الله تسخیری، این کتاب با اطلاعات اندک و مختصری تألیف شده است اما در عین این اختصار، تلاش شده مطالب کتاب، نگاه جامعی نسبت به ایشان داشته باشد.

کتاب «اندیشه‌نامه آیت‌الله تسخیری» نیز حاوی شخصیت علمی ایشان و تألیف عبدالمجید میردامادی است. این کتاب، ۲۰ حوزه فکری و فرهنگی آیت‌الله تسخیری را دربر می‌گیرد که از میان آنها می‌توان به حوزه‌های تفسیر، حقوق بشر، اهل بیت علیهم السلام، مسائل و مطالعات تقریب، رسانه، بیداری اسلامی، گفت‌وگوی ادیان، سازمان‌های بین‌المللی و مباحثی که ایشان در زمینه اصول فقه داشتند، اشاره کرد.

کتاب دیگر «گفتگوها و مناظرات علوی» با مقدمه حضرت آیت‌الله تسخیری در زمینه معرفی تحلیلی و کاربردی مناظرات و گفتگوهای حضرت علی علیه السلام با دگردیشان و نخبگان عصر خود اثر محمود واعظی است که در روز همایش و با حضور آیت‌الله تسخیری و روسای نهادهای بین‌المللی رونمایی شد.

چالش‌های پیش روی اقلیت‌های مسلمان؛ با تأکید بر آرای آیت‌الله تسخیری

- مشکل پوشش اسلامی برای زنان مسلمان
- مشکلات آموزشی و تربیتی
- مشکلات اجتماعی و فرهنگی و تأکید بر پذیرش فرهنگ حاکم

ضرورت ارتقاء حقوق اقلیت‌ها

اگر چه در دهه‌های اخیر، سازمان‌های بین‌المللی نیز در دهه‌های اخیر به کمک اقلیت‌ها شتافته‌اند و بر آموزش زبان، دین، رفاه و فرهنگ آنها تأکید کرده، آنرا حق مسلم اقلیت‌ها قلمداد می‌کنند. اما نگاه آنها عموماً فاقد جلوه حقیقت‌جویانه و معنویت‌محور بوده و اقلیت‌ها را صرفاً از آن جهت که گروه متفاوتی را تشکیل می‌دهند تعریف کرده و مورد بررسی قرار می‌دهند.

حال آنکه نظریه و رویکرد اسلام به اقلیت‌ها به مثابه یک پاسخ متناسب با قرون و اعصار برای رویارویی با مشکل خودکامگی اکثریت بوده که در جهت هموار کردن بستر مناسب برای تحقق بخشیدن به حقوق اقلیت‌ها است. اسلام با پذیرش مولفه‌های متفاوت زندگی اقلیت‌ها و پذیرش آن ویژگی‌های متفاوت به مفهوم بی‌طرفی و «دفاع از حقوق اقلیت‌ها» مصداق بخشیده و در طول تاریخ آن را عملی ساخته است. در جهان غرب به دلیل «خودکامگی اکثریت» در قلمرو مردم‌سالاری و دموکراسی به حقوق اقلیت‌ها تا چند دهه پیش عنایت لازم نشده و آنها متحمل زبان‌ها و مراتب‌های بسیار شدند.

رویکرد جامعه ایران به موضوع اقلیت‌ها

بی شک در جهان حاضر نمی‌توان کشوری را یافت که شهروندان آن از یک نژاد، دین، فرهنگ و تمدن بوده و هیچ نقطه تمایزی با یکدیگر نداشته باشند. حضور اقلیت در کشورها امری پذیرفته شده بوده و عنایت به آنها نشانگر تمدن و فرهنگ هر کشور است. مسئله رعایت حقوق اقلیت‌ها و رفع تبعیض از آنها، از جمله اموری است که پس از انقلاب اسلامی بدان عنایت شده و برای آن قوانین و مقررات ویژه وضع شده است. همچنین ج.ا.ایران در بسیاری از نشست‌های جهانی در مورد حقوق بشر و اقلیت‌ها حضور یافته و حقوق پیروان ادیان الهی را به رسمیت شناخته است.

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در دو اصل (اصل ۱۳ و اصل ۶۷) از عنوان اقلیت‌های دینی نام برده و حقوق آنها را به رسمیت شناخته است.

بررسی قانون اساسی بیانگر این امر است که یک سلسله حقوق اساسی از قبیل تساوی در برابر قانون، محفوظ بودن جان، مال، انتخاب شغل، مسکن، آزادی عقیده، برخورداری از تأمین اجتماعی، اجازه دادخواهی و برخورداری از روند عادلانه دادرسی، حق برخورداری از آموزش و پرورش، داشتن تابعیت، اجازه مشارکت در اداره امور کشور و تشکیل حزب و انجمن برای همه شهروندان ایرانی صرف نظر از هر نوع وابستگی قومی، زبانی، و مذهبی به رسمیت شناخته شده است. اقلیت‌های دینی در ایران دارای احزاب، انجمن‌ها، رسانه و مدارس ویژه خود و نمایندگان آنها در مجلس از حقوق آنها دفاع می‌کنند. نوشته: زهرا فهروستی؛ استادیار فقه و مبانی حقوق اسلامی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز

این اقلیت‌ها از سویی دارای ویژگی‌های علمی و فرهنگی برجسته‌ای هستند که می‌تواند در توسعه و ترقی جامعه انتخاب شده، مفید و تأثیرگذار باشند؛ و از سویی دیگر، این گروه‌ها با دشواری‌ها و نگرانی‌هایی روبرو هستند که چه بسا هویت و ایمان آنها را نشانه گرفته است. از این رو ضرورت ایجاب می‌کند که نگاه ویژه و آسیب‌شناسانه به موضوع اقلیت‌ها مبذول شود. ضمن این‌که مقتضی است برای بررسی اوضاع و شرایط آنان نگاه واقع‌بینانه‌داشته و از احساس‌گرایی و یا بزرگ‌نمایی پرهیز شود. از اینرو طرح پیشنهادهایی از قبیل بازگشت اقلیت‌ها به میهن اصلی، نه از سوی کشور مادر عملی است و نه از سوی مهاجرین، قابل پذیرش است.

همه اقلیت‌های مسلمان به مبانی اسلام باور داشته و بدان افتخار می‌کنند. البته این بالیدن به اسلام و احساس حضور آن در عمق جان مسلمان‌ها به معنی دشمنی و چالش با دین حاکم و فرهنگ مسلط، نبوده بلکه همه آنها مجموعه و تابلوی زیبایی را از تنوع و هم‌گرایی به تصویر می‌کشند. در عین حال آنان با چالش‌هایی دست به گریب‌اند.

متأسفانه در آفریقا اکثر دولت‌ها با استفاده از «قدرت نامحدود» به اصطلاح نمایندگی اکثریت، مانع از دستیابی مسلمانان و حتی بسیاری از قبایل موجود در آن کشورها به حقوق خود می‌شوند. در قاره سیاه، در بیشتر کشورها قانون بر اساس تمایل و خواست دولت‌ها توجیه و تفسیر شده و نهادهای مردم‌نهاد برای پشتیبانی از شهروندان فاقد امکانات و توانایی کافی برای رویارویی با قدرت دولتی هستند. به عنوان مثال در آنگولا، مسیحیت کاتولیک که اکثریت را نیز ندارد به دلیل تصدی قدرت دولتی، بیداد بسیار بر مسلمانان روا می‌دارد. مسیحیت تیشیری در واقع بر اساس فعالیت گروه‌هایی شکل گرفته که بر خلاف انتظار به جای دنباله‌روی از اهداف الهی و انسان‌دوستانه حضرت مسیح (س)، در جستجوی دنیا بوده و سهمی از دیانت و بزرگواری حضرت مسیح (ع) نبرده اند. این گروه‌ها اکثراً در جهت تحقق اهداف کشورهای متبوع خود تلاش می‌کنند.

مشکلاتی که مسلمانان با آن روبرو هستند فراوان و گوناگون‌اند؛ یک سری مشکلات فرهنگی است که در پیوند با ایجاد شک و تردید نسبت به اعتقادات و تزریق یک سری داده‌های مبتنی بر ایدئولوژی مادی‌گرایانه به نسل جوان است. خطر این امر زمانی بیشتر می‌گردد که در فضای مادی و بدور از هرگونه معنویت و طی ایجاد حالتی از بی‌مبالائی و روحیه انزوا، فرد به دور از خانواده زندگی می‌کنند. این امر بتدریج موجب بی‌توجهی به انجام تکالیف دینی و عدم پرهیز از محرمات دینی می‌شود و این مساله تأثیرات منفی بسزایی برجای می‌گذارد. برای مقابله با این پدیده ضروری به نظر می‌رسد که مسلمانان خود را هر چه بیشتر با آموزه‌ها و مبانی اسلامی آشنا ساخته و بدان پای‌بندی نشان دهند.

- دشواری انجام امور عبادی و نیایش جمعی
- مشکلات مربوط به قضایای احوال شخصیه

مولوی اسحاق مدنی:

آیت الله تسخیری در برابر استکبار ایستاده‌است

در برابر استکبار ایستاده است و به دنبال وحدت بین مذاهب اسلامی است.

وی با بیان این‌که آیت الله تسخیری بدون ترس از زخم زبان کوتاه فکرائی که از اسلام برداشتی کودکانه دارند و مقاصد اسلام را تشخیص نمی دهند به فعالیت‌های وحدت آفرین خود پرداخته است اظهار داشت: نگاه این افراد از

شمشیر دشمن برنده‌تر است و امروز آیت الله تسخیری علم آن هدفی را که پیامبر اسلام در بدو ورود خود به مدینه دنبال می‌کرد بر افراشته است و در پی وحدت در جوامع اسلامی است.

یعنی رعایت تکلیف‌های شرعی و مسائل اجتماعی و همچنین شاهد کمالات علمی و اخلاقی بسیاری از او هستیم که باعث شده او نه تنها در بین هم‌مذهبان خود بلکه در میان اهل سنت معتدل و پیروان سایر ادیان نیز محترم باشد.

نایب رییس شورای عالی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی با اشاره

به این‌که استکبار جهانی با تمام قدرت در پی تفرقه اندازی میان امت اسلامی و سایر انسان‌ها است گفت: آیت الله تسخیری با پشتوانه قوی علمی و ایمان بالا و توفیقاتی که حضرت حق به او هدیه داده است،

اقلیت‌های اسلامی که در کشورهای مختلف جهان پراکنده‌اند، از لحاظ فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و حتی اقتصادی با گروه‌های دیگر ساکن در آن کشورها، تفاوت فراوانی داشته و علاوه بر پذیرش زبان‌های اقتصادی، فرهنگی و سیاسی، به خاطر ایمان خود نیز در تنگنا قرار می‌گیرند.

آیت‌الله تسخیری با درک مشکلات اقلیت‌ها و خشونتی که نسبت به آنها صورت می‌گیرد، با پرداختن به لایه‌های گوناگون دشواری‌های زندگی آنها، تلاش کرده در مجامع و کنفرانس‌های بین‌المللی، مشکلات اقلیت‌های مسلمان را مطرح کند. از این طریق با جلب نظر عموم و ارائه راهکارهای مناسب و کاربردی در رفع بخشی از مشکلات اقلیت‌ها می‌توان گام‌های موثری برداشت. ایشان مسأله اقلیت‌ها را از دیدگاه آموزه‌های الهی مورد مطالعه قرار داده و حقوق و تکالیف قومی، مذهبی و زبانی به همراه حقوق و آزادی‌های بنیادین آنان را بررسی کرده است. ایشان رویکرد نظام‌های به اصطلاح پلورالیسم و مردم‌سالار غرب را نیز ناقض حقوق اقلیت‌ها دانسته و خواستار عنایت بیشتر جهانی به زندگی اقلیت‌ها و مهاجرین مسلمان است.

به نظر آیت‌الله تسخیری زندگی اقلیت‌ها در جهان با سه مولفه نژادی، دینی و زبانی شناخته شده و با سه ویژگی تحقیر، تبعیض و تردید پیوند خورده است. آن سه ویژگی موجب تمایز اقلیت از اکثریت شده که در برخی کشورها حساسیت‌برانگیز است شاید به همین دلیل ایشان به فراگیری زبان عربی به عنوان کلید فهم قرآن بسیار تأکید دارد.

ایشان در کتب و مقالات خود با عناوینی مانند «نقش سازمان کنفرانس اسلامی در حل مشکلات اقلیت‌های اسلامی»، «صیانت حقوق اقلیت‌های مسلمان اروپا، در پرتو قانون‌گذاری‌های اروپایی و بین‌المللی»، «فرهنگ جهانی و اقلیت‌های مسلمان»، «نقش مسلمانان در احیای دینی جامعهٔ روسیه»، «نقش مسلمانان در احیای دینی»، «اوضاع فرهنگی کشورهای آفریقایی»، «اقلیت‌های مسلمان میان پای‌بندی به احکام اسلامی و عمل به ضرورت‌های شهروندی»، «نمونه‌هایی از پرسش‌های اقلیت‌های مسلمان و پاسخ به آنها» در رفع دشواری های زندگی اقلیت‌های مهاجر و مسلمان گام برداشته و روشنگری کرده است ودر باب هر یک به مقتضای ضرورت و جایگاه سخن گفته است.

چالش‌های پیش‌روی مسلمانان اقلیت

اصولاً زندگی اقلیت‌ها به دلیل خودکامگی ذاتی اکثریت، پر مخاطره و همراه با پذیرش آسیب‌های امنیتی، ارزشی و معیشتی است. اقلیت‌های اسلامی در کشورهای غیر مسلمان در مجموع، یک‌سوم مسلمانان را تشکیل می‌دهند که طبعاً بخش عمده‌ای از جهان اسلام محسوب می‌شوند. همچنان‌که آمار آنان در کشورهایی چون: چین، هند، فرانسه، روسیه و آمریکا بیش از کل جمعیت بسیاری از کشورهای اسلامی است. این امر علاوه بر این‌که بیانگر کثرت عددی مسلمان‌ها است، نشانگر گوناگونی نژادی، زبانی، فرهنگی و توزیع جغرافیایی آنان بوده و برگسترده‌ی حضور آنها دلالت دارد.

تدبر و تفکر استف نه مسلمان شدن از روی رعب و هراس. دعوت مبتنی بر بصیرت است.

۳ - «قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعْتِي» بگو این است راه من که من و هر کس پیروی‌ام کرد با بینایی به سوی خدا دعوت می‌کنیم. به موجب آیه فوق کار اصلی پیامبر دعوت است، و بدیهی است که دعوت و فراخواندن، منطق و دلیل و برهان می‌خواهد و باید طوری باشد که عقل و فکر مردم در برابر دلایل دعوت کننده قانع شود. پیامبر و اصولاً هر صاحب رسالی باید به ارائه دلایل اقناعی زنگارهای اندیشه و تعقل مردم را بزاید و فطرت پاک را که همان عقل سلیم و تابناک بشری است، جلوه‌گر سازد.

۴ - «وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ؛ و اگر یکی از مشرکان از تو پناه خواست پناهش ده تا کلام خدا را بشنود سپس او را به مکان امنش برسان!

* پناه دادن به دشمن

به موجب این آیه چنانچه در بحبوحه نبرد با کفار و مشرکین یکی از مشرکین تصمیم بگیرد نزد مسلمانان آید و با آنان صحبت کند و نظر مسلمانان را درباره مسائل مختلف بشنود، وظیفه آن است که به او پناه بدهند تا به ندای الهی گوش دهد؛ یعنی منطق مسلمین را درست بشنود و درک کند. اگر قانع شد که هیچ، و اگر قانع نشد، هیچکس مجاز به تعرض به او نیست، بایستی در حمایت کامل مسلمانان به منزل و جایگاهش برگردانده شود. حتی به موجب این آیه (ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ)، هزینه مراجعه و حفاظت در طول سفر نیز به عهده مسلمانان است؛ یعنی اشخاص برای گفتگوی با مسلمانان، باید آسودگی و آرامش خاطر کامل احساس کنند.

اگر نظر اسلام این بود که دین را با زور اسلحه، مشت آهنین و برق شمشیر پیش ببرد، پس چرا در مورد مشرکی که در حال جنگ با اسلام است و می‌خواهد حرف مسلمانان را بفهمد، دستور می‌دهد او را پناه دهند؟ اگر شمشیر راهگشا بود و اسلام با شمشیر مطلوب خدا بود، می‌بایست چنین فردی را که با پای خود نزد مسلمانان آمده حال که اسلام را نمی‌پذیرد، بی درنگ از پای درآورند.

پس روشن می‌گردد که دیدگاه اسلام بسیار بالاتر از این‌هاست، دین بدون تعقل برای قرآن ارزشی ندارد و ترس و هراس، نه تنها تعقل نمی‌آورد، که چشم و گوش دل را می‌بندد.

اکنون دو پرسش به ذهن متبادر می‌شود. پرسش نخست همان است که در آغاز مطرح شد و آن اینکه به هر حال پیامبر (ص) هم جنگ کرده و جنگ‌های پیامبر(ص) که برخی از آنها بسیار با اهمیت و بزرگ بوده، امر قابل انکاری نیست و می‌دانیم که یکی از نویسندگان معاصر، مصطفی طلاس وزیر دفاع سوریه، همین یکی دو دهه پیش کتابی نوشت با عنوان جنگ‌های پیامبر(س) که در آن روشهای نظامی پیامبر(ص) را با توجه به اصول نظامی‌گری تحلیل کرده است. بنابر این جنگ‌های پیامبر(ص) را با توجه به اصول نظامی‌گری تحلیل کرده است. بنابر این جنگ‌های پیامبر (ص) را به هیچ وجه نمی‌توان انکار کرد.

اما باید به این نکته توجه داشت که جنگ‌ها و عمل شخص پیامبر(ص) را باید از عمل و نیز جنگ‌های خلفا، پس از پیامبر (ص) تفکیک کرد. دستاویز همه خاور شناسانی که مدعی اندیشه خشونت و جنگ طلبی در درون اسلام هستند، جنگ‌ها و کشورگشایی‌هایی است که پس از پیامبر(ص) و در دوره حکومت خلفا انجام شده است. در اینباره صدها مقاله نوشته شده و به نحو گسترده‌ای تبلیغ شده و جنگ طبی با تمسک به گسترش قلمرو خلافت و جنگ‌های خلفا، به اسلام نسبت داده شده است.

پیامبر(ص) با انذار و تبشیر مردم را هدایت کرد یا زور و شمشیر؟

آیت الله محقق داماد

منوط به حضور معصوم دانسته‌اند و تنها اقلیتی از آنان چنین شرطی را معتبر ندانسته و حتی در زمان غیبت، فقهای جامع‌الشرائط را موظف به این امر نموده‌اند.

متأسفانه همین لشکرکشی‌ها چهره بسیار بدی از اسلام در شبه قاره هند ترسیم کرد و شاید بخشی از کینه‌ها و دشمنی‌های امروزی میان مسلمانان و هندوها ریشه در آن حوادث تلخ و امثال آن را داشته باشد.

با پذیرش این نظریه، یعنی وجوب جنگ با کفار بدون مقدمه و به طور ابتدائی، آشکار است که مقوله‌ای به عنوان حقوق بین‌الملل و پذیرفتن آن از طرف مسلمانان محلی از اعراب ندارد.

مسلمانان فقط به این دلیل به حقوق و قوانین بین‌المللی تن می‌دهند که قدرت و توان مبارزه و جهاد با مردم سرزمین‌های غیرمسلمان را ندارند.

با پذیرش این نظریه اندیشه همزیستی مسالمت‌آمیز، اندیشه صلح‌طلبانه، دیگر نمی‌تواند معنی داشته باشد. در نتیجه باید با صراحت تمام اعتراف کنیم که اولاً مسلمانان به خاطر آنکه به حقوق بین‌الملل هیچ پایبندی اصولی ندارند، بنابراین نمی‌توانند با ملل غیرمسلمان همزیستی مسالمت‌آمیز داشته باشند، مگر اینکه در موضع ضعف قرار داشته باشند و مسئله مهمتر اینکه اسلام نیز فقط با زور شمشیر و قوه قهریه گسترش یافته است، و در این صورت دیگر پیامبر (ص)، پیامبر مذكر نیست بلکه مصیطر است، چرا که مسلمانان همیشه بایستی بر کفار یورش برند تا آنکه آنان یا تسلیم و مسلمان شوند و یا با کمال خواری و خضوع، جزیه بدهند.

به نظر بسیاری از نویسندگان، برای حفظ منافع خودشان بوده است، چون مسلمانان می‌گفتند یا اسلام یا شمشیر.

*دین اسلام دین صلح و آشتی است

اما علی‌رغم این نظریه که تقریباً می‌شود گفت نوعی شهرت درباره آن وجود دارد، نظریه دیگری مقابل آن است که برعکس، دین اسلام دین صلح و آشتی است و ایده مقابل خود را با روح اسلام ناسازگار می‌داند.

برای تأیید نظریه دوم دلایل بسیار محکمی وجود دارد و دلیل غالب شدن نظریه اول را باید در زمینه‌های تاریخی و نیز انگیزه‌های سودجویانه و دنیاپرستانه حکمرانی جست که دین را ابزار قدرت و وسیله توجیه اعمال خود کرده‌اند، نمونه بارز آن همان لشکرکشی‌های سلطان محمود با عنوان جهاد علیه کفار است.

*** آیاتی که بیانگر خطمشی اسلامی است**

از جمله دلایلی که در این باره وجود دارد، آیات متعددی از قرآن مجید است که به صراحت همین معنی را به اثبات می‌رساند، برای نمونه آیاتی که پیامبر را صرفاً مبلغ معرفی می‌نماید: ما علی‌الرسول الا‌لبلاغ؛ بر پیامبر (ص) به جز تبلیغ، تکلیف دیگری نیست. جالب توجه است که این عبارت و همین معنا با اندکی تفاوت در سوره‌های دیگر از جمله آیه ۲۰ از سوره آل عمران (۳) ، سوره مائده (۵) ۹۲ و... نیز تکرار شده است. این تکرارها خود دلیل و نشانه تأکید و اهمیت موضوع است.

اینک توجه شما را به چند آیه از قرآن جلب می‌کنم که روش تبلیغی پیامبر(ص) را مشخص می‌سازد:

۱ - آیه: اِذْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ. با حکمت و اندرز نیکو به راه پروردگارت دعوت کن و با آنان به [شیوه‌ای] که نیکوتر است.

ملاحظه می‌کنیم که به پیامبر (ص) از جانب خداوند برای دعوت مردم سه راه توصیه می‌شود. نخست حکمت یعنی برهان و استدلال عقلی که تأکید ضمنی بر مقدم بودن عقل و استدلال هم هست. با دلایل عقلی و برهان مردم را به دین دعوت کن، پس از آن با پند و نصیحت و موعظه، و سوم جدال

اگر نظر اسلام این بود که دین را با زور اسلحه، مشت آهنین و برق شمشیر پیش ببرد، پس چرا در مورد مشرکی که در حال جنگ با اسلام است و می‌خواهد حرف مسلمانان را بفهمد، دستور می‌دهد او را پناه دهند؟

گاهی شبهاتی مطرح می‌شود مبنی بر اینکه مگر نه این است که پیامبر (ص) نیز جنگیده است و بسیاری از اشخاص در جریان جنگ‌ها مسلمان شده‌اند؛ آیا در این مورد پیامبر مذكر بوده است یا مصیطر؟ آیا رسول گرامی اسلام با انذار و تبشیر مردم را هدایت کرده یا زور و شمشیر؟ و اصولاً هدایت در فرض زور و شمشیر معنی دارد؟

آیت‌الله دکتر مصطفی محقق داماد استاد دانشگاه شهید بهشتی و مجتهد علوم حوزوی در کتاب «روشنگری دینی» به این شبهه پاسخ می‌دهد:

* ادعای منتسکیو درباره خشونت دین اسلام

این نظریه که اسلام با زور شمشیر گسترش پیدا کرده در میان گروهی از خاورشناسان و با کمال تأسف بسیاری از مسلمانان دارای طرفداران پروپا قرصی است.

منتسکیو در کتاب «روح‌القوانین» به صراحت می‌گوید وقتی به نتایج اخلاقی مذهب مسیح و اسلام بر می‌خوریم، بدون تردید به این اندیشه می‌رسیم که مسیحیت را باید پذیرفت، زیرا دین مسیح اخلاق را تعدیل می‌کند و برعکس دین اسلام موجب خشونت اخلاق می‌گردد. دین اسلام با زور شمشیر بر مردم تحمیل شده و بنابراین اساس آن بر جبر و زور و خشونت قرار دارد و در نتیجه موجب خشونت اخلاق می‌گردد.

این نظریه‌ای است که نویسنده توانای فرانسوی ارائه می‌کند، نظریه‌ای که بر پایه مستندات قرار دارد که پس از این به آنها می‌پردازیم.

اگر بر منش و شخصیت علمی خود پایبند باشیم، نباید بی‌درنگ به منتسکیو انگ دشمنی با اسلام بزنیم؛ زیرا وی به عنوان یک نظریه‌پرداز و پژوهشگر با مسئله‌ای روبرو شده و بر پایه مستندات که یافته به نتیجه‌گیری پرداخته است.

در واقع منتسکیو همان چیزی را گفته که بسیار از مسلمانان نیز به آن معتقدند. عده کثیری از فقها از قدیم تا به امروز بر این عقیده‌اند که مسلمانان وظیفه دارند آنگاه که توانایی دارند، لاقلاً سالی یک بار با کفار و مشرکان به جهاد بپردازند و آنان را با زور و اجبار و جنگ وادار به پذیرش اسلام کنند.

لازم نیست به فقهای متقدم استاد شود، این نظر در رساله بسیاری از فقهای معاصر به عنوان مثال آیت‌الله خویی مرجع بزرگ شیعه در همین قرن، نیز آمده است.

بنابراین جهاد یکی از فروع دین محسوب می‌شود و ترک آن موجب معصیت می‌گردد. این عقیده در طول تاریخ اسلام رواج داشته و گاه و بیگاه شکل تندتر و افراطی‌تری به خود گرفته است. در میان اهل سنت اتفاق‌نظر میان همه فقها و فرقه‌ها وجود ندارد.

حتی در میان اهل سنت چنین نظری وجود دارد که جهاد تنها بر صحابه رسول‌الله (ص) واجب بوده و سپس نسخ شده است. اما نظریه دوام حکم جهاد در شیعه دارای پایه و سابقه بسیار محکمی است، به گونه‌ای که آن را در زمره ضروریات دین محسوب کرده‌اند. بنابراین باید این واقعیت را بپذیریم و بی‌جهت دیگران را متهم به دشمنی با خود نسازیم. پیش از فقهای معاصر علمایی مثل شهید ثانی و جلوتر از ایشان شیخ طوسی در سده ۵ ق. معتقد بوده‌اند که اصل بر جنگیدن است، مگر اینکه مسلمانان توانایی جنگیدن را نداشته باشند. در غیر این صورت موظف به جنگیدن با کفارند.

*جهاد ابتدائی منوط به حضور معصوم است

البته در میان فقهای شیعه اکثراً جهاد ابتدائی را

روند تأسیس مراکز تخصصی حوزوی

پیروزی انقلاب اسلامی، سرآغاز تحولات اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و فکری گوناگون در مقیاس ملی و جهانی بود که علاوه بر آثار شگرفی که در لایه‌های اجتماعی و سیاسی پیرامون خود برجای نهاد، بسیاری از مراکز علمی را نیز با وضعیتی جدید مواجه ساخت، یکی از مراکزی که از امواج این تغییرات به شدت متأثر شد، حوزه‌های علوم دینی بودند که به دنبال وقوع این حادثه بزرگ به یکباره خود را با انبوهی از مطالبات نو دینی در داخل و خارج کشور روبرو دیدند؛ وجود چنین مطالبات گسترده‌ای از یکسو و پیشرفت و پیچیدگی روزافزون علوم انسانی، که علوم دینی را متأثر می‌ساخت از سوی دیگر، و راهبرد کارآمد تخصصی کردن رشته‌ها و گرایش‌ات علوم، که از مدتها قبل در مراکز علمی دیگر آغازشده و تأثیرات شگرفی بر پیشرفت و توسعه علوم داشت، همه و همه زمینه تقویت ایده تخصصی کردن علوم اسلامی و آموزش‌های مربوط به آنها را، که از سال‌های قبل توسط بزرگانی چون شهید مطهری مطرح شده بود، ایجادنمود و روند عملیاتی شدن این ایده شکل جدی‌تری به خودگرفت تا جایی که به دنبال موافقت شورای مدیریت وقت حوزه علمیه قم در سال ۱۳۶۹، دو مرکز تخصصی علوم اسلامی در قم راه اندازی شدندکه عبارت بودند از مرکز تخصصی کلام، تحت اشراف آیت‌الله سبحانی و مرکز تفسیر و علوم قرآن، با اشراف آیت‌الله مکارم شیرازی. علاوه بر این دو مرکز در سال ۱۳۷۰ نیز با تأکیدات مقام معظم رهبری مبنی بر لزوم توجه ویژه حوزه‌های علمیه بر مسأله تبلیغ، تأسیس مدرسه‌ای تخصصی به نام «مدرسه تبلیغ» نیز در دستور کار قرار گرفت که بعدها به مجموعه حوزه‌های علمیه سفیران هدایت تبدیل شد. به همین ترتیب تعداد مراکز تخصصی حوزه تا سال ۱۳۷۶ با تأسیس «مرکز تخصصی حقوق و قضای اسلامی» افزایش یافته و به چهار مرکز رسید. با گذشت زمان و پیشرفت روزافزون علوم حوزوی و استقبال طلاب از مراکز تخصصی، تأسیس یا موافقت با تأسیس مراکز دیگری در دستور کار شورای عالی حوزه‌های علمیه قرار گرفت به گونه‌ای که تعداد مراکز تخصصی فعال در شهر قم هم اکنون به ۱۲ مرکز افزایش یافته که عبارتند از:

مرکز تخصصی کلام اسلامی (۱۳۷۰)، مرکز تخصصی تفسیر و علوم قرآن (۱۳۷۰)، مرکز تخصصی حقوق و قضای اسلامی (۱۳۷۶)، مرکز تخصصی تبلیغ (سفیران هدایت)، (۱۳۷۸)، مرکز تخصصی امامت و مهدویت (۱۳۸۰)، مرکز تخصصی تاریخ اسلام (۱۳۸۱)، مرکز تخصصی مذاهب اسلامی (۱۳۸۱)، مرکز تخصصی علوم حدیث (۱۳۸۲)، مرکز تخصصی نهج البلاغه (۱۳۸۲)، مرکز تخصصی فلسفه اسلامی (۱۳۸۲)، مرکز تخصصی تربیت مدرس (۱۳۸۴) و مرکز تخصصی شیعه شناسی (۱۳۸۷).

علاوه بر شهر مقدس قم، در چند شهر دیگر کشور از جمله تهران، اصفهان، شیراز، آمل و بابل نیز مراکز تخصصی راه اندازی شده و تعداد دیگری نیز در حال راه اندازی یا طی مراحل تصویب هستند.

از آنجا که راه اندازی این مراکز یکی از دستاوردهای بزرگ حوزه در دو دهه اخیر بوده است، معرفی و تبیین عملکرد آنها جهت بازتاب بخشی از پیشرفت‌های حوزه‌های علمیه در سالهای اخیر، ضروری به نظر می‌رسد تا مردم شریف ایران با این مراکز آشنا شده و در جریان نتایج رویکرد تخصصی سازی آموزش علوم حوزوی در دو دهه اخیر قرار بگیرند:

۱- مرکز تخصصی کلام اسلامی

علم کلام از دیرباز مورد عنایت و توجه زعماء و بزرگان حوزه‌های علمیه بوده است تا آنجا که از این

علم به «فقه اکبر» تعبیر نموده و به عنوان یکی از رشته‌های اصلی علوم حوزوی مورد اهتمام ایشان بوده است. این توجه ویژه، ریشه در رهنمودهای قرآن کریم و سیره اهل بیت عصمت و طهارت «علیهم السلام» دارد چراکه دعوت از طریق حکمت و موعظه حسنه و جدال احسن از سفارشات قرآن کریم بوده و امامان معصوم علیهم السلام، نیز در دامان خود متکلمینی چون هشام بن حکم، هشام بن سالم و مومن الطاق و... را تربیت نموده‌اند. اهتمام امامان معصوم(ع) به تربیت شاگردانی اینچنین تا بدانجا بوده است که این بزرگواران، منطق و شیوه استدلال آنها را در دفاع از مکتب تشیع، از صدهزار شمشیرزن بالاتر میدانستند. با توجه به جایگاه ویژه علم کلام در معارف دینی و اهتمام زعماء حوزه به آن و با عنایت به هجوم بی‌امان و انبوه شبهات کلامی جدید در دهه‌های اخیر، ضرورت تأسیس مرکز تخصصی کلام از سوی بزرگان حوزه احساس گردید و در پی تصویب شورای مدیریت حوزه علمیه قم در سال ۱۳۶۹، مرکز تخصصی کلام اسلامی از سال ۱۳۷۰ شمسی تحت اشراف حضرت آیت‌الله جعفر سبحانی در مؤسسه امام صادق (ع) آغاز به فعالیت نمود و از آن تاریخ با استفاده از اساتید مجرب، گامهای مؤثری در زمینه آموزش علم کلام در سطح حوزه‌های علمیه، برداشته شده است.

اهداف راه ندازی

مرکز تخصصی علم کلام به منظور آموزش عمیق وگسترده عقاید اسلامی به طلاب علوم دینی، تأسیس گردیده است. هدف اصلی تأسیس این مرکز، بالا بردن سطح علمی طلاب مستعد و علاقه‌مند در زمینه عقاید و کلام است تا در نهایت فارغ التحصیلان این رشته علاوه بر دستیابی به مدارج عالی در این دانش اصیل دینی، بتوانند پاسخگوی نیازهای علمی و فرهنگی جامعه در قلمرو مسائل اعتقادی باشند.

مقاطع تحصیلی

این مرکز تا سال ۱۳۷۹ دوره‌های آموزشی خود را تنها در مقطع سطح چهار(دکترا) برگزار میکرد. شرط ورود به تحصیل در این مقطع اتمام سطوح عالی و گذراندن دو سال درس خارج بود که داوطلبان واجد این شرایط، پس از شرکت در آزمون کتبی و مصاحبه علمی گزینش شده و به مدت چهار سال مشغول به تحصیل شده و پس از پایان چهار سال و تدوین پایان‌نامه سطح چهار، به اخذ مدرک علمی سطح چهار (دکترا) نایل می‌آمدند. اما پس از سال ۱۳۷۹، به دنبال تصویب و ابلاغ آیین نامه آموزشی رشته‌های تخصصی درسه مقطع سطح دو(کارشناسی)، سطح سه (کارشناسی ارشد) و سطح چهار(دکترا) و تقلیل مدت تحصیل در هر یک از مقاطع یادشده به سه سال، مرکز تخصصی کلام اسلامی اقدام به پذیرش طلاب از مقاطع سطح یک و دو حوزه نمود.

الف) مقطع سطح دو (کارشناسی)

طلاب علاقه‌مند به تحصیل در مقطع سطح دو کلام، پس از گذراندن سطح یک حوزه، از طریق آزمون کتبی و مصاحبه علمی پذیرش میشوند و پس از گذراندن واحدهای درسی مربوط و تدوین تحقیق پایانی به اخذ مدرک علمی سطح دو (کارشناسی) نایل می شوند.

بر این اساس، اولین دوره سطح دو با ۵۰ نفر دانش‌پژوه در سال تحصیلی ۸۰-۷۹ آغاز شد. ضمناً تاکنون (سال تحصیلی ۹۲-۹۱) دوازده دوره آموزشی در این مقطع برگزار شده است که دانش پژوهان نه دوره آن فارغ التحصیل شده‌اند و سه دوره آن نیز در حال برگزاری است. تعداد دانش پژوهان در حال تحصیل در مقطع سطح دو، ۷۲ دانش پژوه می‌باشند و ۳۱۲ دانش آموخته نیز موفق به اتمام تحصیل و اخذ مدرک سطح دو کلام اسلامی شده‌اند.

ب) مقطع سطح سه (کارشناسی ارشد)

طلاب پس از گذراندن سطح دوی دوره عمومی

گزارشی از مراکز تخصصی حوزه علمیه قم

مرکز تخصصی کلام اسلامی

حوزه و یا گذراندن دوره کارشناسی در یکی از رشته‌های تخصصی دیگر، از طریق آزمون ورودی کتبی و مصاحبه علمی برای این مقطع جذب و پذیرش میشوند و پس از گذراندن واحدهای درسی تعیین شده و ارائه پایان نامه سطح سه به اخذ مدرک علمی سطح سه(کارشناسی ارشد) موفق می‌گردند. مرکز کلام اسلامی اولین دوره سطح سه خود را در سال ۱۳۷۹ با پذیرش ۲۵ طلبه آغاز نمود. از سال ۱۳۷۹ تا سال ۱۳۹۱، دوازده دوره آموزشی در این مقطع برگزار شده است که دانش پژوهان نه دوره آن فارغ التحصیل شده و دانش پژوهان سه دوره آن نیز مشغول به تحصیل هستند. مرکز تخصصی کلام در حال حاضر در مقطع سطح سه، ۲۳۷ دانش آموخته و ۱۱۷ دانش پژوه مشغول به تحصیل دارد. لازم به ذکر است شش گرایش برای این سطح پیش‌بینی شده که عبارتند از: ۱. کلام تحلیلی تطبیقی ۲. کلام جدید و فلسفه دین ۳. امامت و مهدویت ۴. ادیان ۵. مذاهب کلامی ۶. وهابیت شناسی

البته هم اکنون تنها دو گرایش کلام تطبیقی و مذاهب کلامی و وهابیت برگزار می‌گردد.

ج) مقطع سطح چهار (دکترا)

طلاب و فضلاء حوزه‌های علمیه، با داشتن مدرک سطح سه حوزه در رشته کلام و دیگر رشته‌های همسو، از طریق آزمون کتبی و مصاحبه علمی جهت تحصیل در این مقطع جذب و پذیرش می‌شوند و پس از طی دوره آموزشی و ارائه پایان نامه به اخذ مدرک علمی سطح چهار (دکترا) نائل میگردند. مرکز تخصصی علم کلام طی مدت فعالیت خود موفق به برگزاری نه دوره تحصیلی (از سال ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۹) در مقطع سطح چهار شد که در خلال آن، ۳۸۵ نفر فارغ التحصیل شدند. در سال ۱۳۸۹ با بازنگری اساسی در برنامه‌های آموزشی این مقطع مجدداً اقدام به پذیرش دانش پژوه شد و هم‌اکنون دو دوره به تعداد ۱۴ نفر مشغول به تحصیل در این مقطع می‌باشند.

نکته قابل توجه در مقاطع سه گانه این است که بخشی از واحدهای درسی در طول تحصیل به صورت پژوهش(تحقیق مستقل و مکمل) ارائه میشود. به طوری که در مقطع تحصیلی سطح دو تعداد واحدهای پژوهشی ۲۰درصد، در مقطع سطح سه ۴۰درصد و در مقطع سطح چهار ۵۰درصد کل واحدهای ارائه شده را تشکیل می دهد.

عملکرد پژوهشی

مرکز تخصصی علم کلام از بدو تأسیس، بخشی از واحدهای درسی خود را به صورت پژوهش ارائه داده است و این رویه همچنان ادامه داشته، تا اینکه از سال تحصیلی ۸۱-۸۰ جهت سامان دهی بیشتر امر پژوهش و ارتقاء کمی و کیفی آن، بخش پژوهش به «معاونت پژوهش» ارتقاء پیداکرد. پس از شکل گیری این معاونت تحول و پیشرفت قابل توجهی در عرصه پژوهش صورت گرفت. هم اکنون تحقیقات دانش پژوهان در چهار مقطع تحقیقات مکمل (حوزه درس)، مستقل (تحقیق تابستانی)، تحقیق پایانی (ویژه سطح دو) و پایان نامه (ویژه سطوح ۳و۴) تدوین و ارایه می‌گردد؛ به این ترتیب دانش پژوهان موظف هستند در هر سال، سه تا چهار تحقیق ارایه دهند.

کلیه تحقیقات ارایه شده در این مرکز توسط اساتید مجرب و تحت ضوابط و معیارهای دقیق پژوهشی، مورد ارزیابی قرار گرفته و از صاحبان تحقیقات برتر تقدیر به عمل می‌آید، ضمناً برخی از این تحقیقات در مجلات علمی از جمله مجله علمی پژوهشی کلام اسلامی و دانشنامه کلام اسلامی منتشر می‌شود.

لازم به ذکر است که با تمهیدات به عمل آمده سالانه حدود پانزده هزار صفحه کار پژوهشی، توسط دانش پژوهان مرکز در رشته‌ها و گرایشات کلام قدیم و جدید، فلسفه اسلامی، فلسفه غرب، منطق قدیم و جدید، معرفت شناسی، ادیان و فرق و... به نگارش

در می‌آید.

مرکز تخصصی کلام جهت پشتیبانی از فعالیتهای پژوهشی فعالیت‌های مختلفی را انجام داده و می‌دهد که عبارتند از:

۱) ارائه مشورت‌های علمی لازم به دانش پژوهان توسط اساتید و شورای پژوهش.

۲)برگزاری دوره‌های آموزش روش تحقیق به صورت کارگاهی.

۳) تهیه کتابنامه موضوعات پژوهشی جهت آشنایی دانش پژوهان با موضوعات گوناگون پژوهشی.

۴) تشکیل و تجهیز کتابخانه مرکز با افزون بر هفت هزار نسخه کتاب در حوزه کلام، فلسفه(غرب و اسلامی)، شناخت ادیان، فرق و مذاهب و اصول عقائد به صورت قفسه باز

۵) ایجاد سالن پژوهش رایانه ای، مجهز به انواع نرم افزارهای علمی

۶) دسترسی پژوهشگران و دانش پژوهان به اینترنت پرسرعت جهت بهره مندی از آخرین دستاوردهای علمی

فعالیت‌های علمی و فرهنگی

واحد فرهنگی این مرکز در سال تحصیلی ۸۵-۸۴ شروع به فعالیت نموده و برنامه‌های مختلفی در راستای ایجاد نشاط فکری و روحی دانش پژوهان برگزار کرده است که مهم‌ترین این برنامه‌ها موارد ذیل می‌باشند:

الف) برگزاری همه ساله اردوی علمی- فرهنگی جهت آشنایی با ادیان رسمی در ایران و آشنایی با برخی فرقه‌های اسلامی

در این خصوص چندین اردوی علمی با حضور دانش پژوهان در شهر اصفهان برگزار گردیده است که در این اردوها برنامه‌هایی چون آشنائی و بازدید از اماکن مذهبی، دیدار با شخصیت‌های مذهبی یهودی، مسیحی و زرتشتی، آشنایی با صوفیه و بازدید از آثار آنان، بازدید از آثار و اماکن تاریخی اسلامی و دیدار با برخی شخصیتها صورت گرفته است.

ب) برگزاری نشست‌ها و همایش‌های علمی

معاونت آموزش مرکز تاکنون نشست‌ها و همایش‌های علمی متعدد، با موضوعات مختلف، برگزار کرده است که برخی از آنها عبارتند از:

۱)همایش آشنائی و بررسی سند چشم انداز بیست ساله کشور با عنایت به بخش فرهنگی آن / اردیبهشت ۸۶

۲)همایش آشنایی با خرده فرهنگها (رپ، متال و...) /اردیبهشت ۸۶

۳) همایش ریشه‌های انحراف وهابیت در شناخت شیعه و راهکارهای بحث و مناظره با آنان / اسفند ۸۶/

۴) همایش راهکارهای مقابله با وهابیت/دی ۸۶

۵) همایش بررسی فرقه‌های معنویت گرا (اوشو و...) /فروردین ۸۷

۶)همایش واکاوی جریان سنت گرایی با تأکید بر اندیشه‌های دکتر حسین نصر/ اردیبهشت ۸۷

۷) همایش بایسته‌های علمی و اخلاقی طلاب/ بهمن ۸۶

۸) همایش بزرگداشت مقام استاد شهید مطهری اردیبهشت ۸۹/

۹) همایش بررسی شبهات جدید عصمت (نقد سخنان مجتهد شبستری)/ اسفند ۸۷

۱۰) همایش جریان شناسی روحانیت معاصر/ مهر ۸۷

۱۱) همایش روش شناسی پاسخ به شبهات اهل سنت (آبان تا اسفند ۸۷/ ۶ جلسه)

۱۲) همایش مشاوره کاربردی و ارتباط موثر با جوانان/ اسفند ۸۷

۱۳) همایش ریشه انحراف در وهابیت/ آبان ۸۶

۱۴) همایش بررسی و نقد عرفان‌های نو ظهور / آبان ۸۹

ادامه در صفحه ۱۱

اسلامی از اقصا نقاط جهان اسلام از جمله مصر، الجزایر، لبنان، عراق، پاکستان، سوریه، انگلیس، تونس، لیبی و ... ۸- از بین بردن بسیاری از شبهات و تصورات نادرست میان شیعه و سنی و حتی میان سایر مذاهب اسلامی. بدین ترتیب ایشان توانسته است بسیاری از نخبه‌های مذاهب مختلف اسلامی را دور یک میز گفت‌وگو جمع کند و فضایی سرشار از دوستی و محبت و برادری ایجاد نماید و در نتیجه دشمنی‌ها و بغض و کینه‌ها را از بین ببرد. ۹- تبدیل اندیشه تقرب و وحدت اسلامی از شعار به یک ضرورت دینی و زمانی. آیت الله تسخیری با ادامه مستمر این مسیر و تلاش‌های بی شائبه، بسیاری از اندیشمندان اسلامی را بر ضرورت استمرار طرح تقرب قانع نماید لذا امروز شاهد آن هستیم که بیش از ۱۵۰ نفر از اندیشمندان و عالمان دینی از اقصی نقاط جهان اسلام، عضو مجمع عمومی مجمع جهانی تقرب مذاهب اسلامی هستند، و این تعداد نشان‌گر باور آنان به ضرورت تقرب بین مذاهب اسلامی به منظور تحقق وحدت اسلامی است. ۱۰- تکیه بر منشور تقرب که مجمع جهانی تقرب آن را تهیه کرده است و در کنفرانس‌های مختلف اسلامی به استفاده از این منشور اقرار شده است. همچنین سازمان آیسيسكو نیز این منشور را پذیرفته است. ۱۱- شخصیت علمی متمایز و تلاش‌های تقریبی ایشان به عنوان عضو در بسیاری از مؤسسات فقهی، علمایی و اقتصادی مانند: اتحادیه جهانی علمای مسلمان که به مدت شش سال نایب رئیس دکتر قرضاوی (رئیس این اتحادیه) بود، عضو مجمع فقه اسلامی وابسته به اتحادیه جهان اسلام، عضو بانک توسعه اسلامی و نماینده این بانک در ایران و عضو سازمان اسلامی تربیت، علوم و فرهنگ (آیسيسكو).

آیت الله آصفی:

عراق بیت اسلامی است

آیت الله شیخ محمد مهدی آصفی از علمای شیعه عراق در بیست و ششمین کنفرانس وحدت اسلامی وضع کنونی عراق را خطرناک خواند و گفت: عراق امروزه با تهدید خطرناکی روبرو است، تهدیدهای آمریکایی‌ها در گذشته برای عراق از نوع امنیتی بود و سلامتی و امنیت شهروندان را مورد هدف قرار می دادند. وی افزود: امروز مرحله جدیدی از تهدید آغاز شده که تهدید بیت اسلامی عراق است. منظور از بیت اسلامی در عراق این است که شیعه و سنی قرن‌هاست به صورت مسالمت آمیز در این کشور زندگی می کنند و در یک صف در برابر اشغالگری انگلیس ایستادند. آیت الله آصفی تصریح کرد: این بیت اسلامی می تواند الگوی همزیستی اسلامی و تعامل مذهبی در کل جهان باشد که امروزه در تیرس دشمنان قرار گرفته است. این عالم عراقی به بررسی آخرین تحولات در استان‌های سنی نشین این کشور پرداخت و اظهار داشت: من با تظاهرات صورت گرفته در استان‌های غرب مخالفتی ندارم، زیرا تظاهرات را حقی قانونی و شرعی می دانم و مردم می توانند اعتراض خود را به صورت آزادانه اعلام کنند.

وی ادامه داد: عبور از قانون در تظاهرات استان‌های سنی نشین غیرقابل قبول است. کشورهای عربی شناخته شده و یک کشور دیگر در منطقه که آن هم شناخته شده است در بیت اسلامی عراق دخالت می کنند و این امر را می توان بزرگ‌ترین خطر از زمان سرنگونی دیکتاتوری صدام قلمداد کرد.

آیت الله آصفی تاکید کرد: ما باید با هوشیاری در برابر این بازی طایفه‌ای خطرناک و فتنه مذهبی بایستیم. شعله ور شدن آتش فتنه مذهبی میان مسلمانان آسان است ولی خاموش کردن آن کار بسیار سختی به شمار می آید.

وی خاطر نشان ساخت: این فتنه از راه شعارهای غیرمسئولانه در عراق رو به گسترش است. هیچ تفاوتی میان سنی‌ها و شیعیان در عراق وجود ندارد و همکاری و تعامل میان پیروان این دو مذهب وجود دارد که هم اکنون در معرض خطر قرار گرفته است.

این عالم عراقی در بخش پایانی سخنان خود، اظهار داشت: از این تریبون به ملت عراق و مسلمانان جهان می گویم در برابر فتنه کنونی که از سوی برخی جریان‌ها صورت می گیرد، ایستادگی کنند. باید در بحران کنونی عراق و جهان اسلام به دقت نگریست و مسؤولیت شرعی را در این باره به خوبی انجام داد، زیرا عراق از سوی آمریکا و مزدوران آن در منطقه در معرض هدف قرار گرفته است.

بزرگداشت فرهنگ گفت و گو

میان گروه‌های مختلف جامعه اسلامی از جمله مذاهب مختلف اسلامی را تشدید و فضای برادری و محبت میان پیروان یک دین واحد را متشنج می‌کند. اینجاست که نقش غرب کینه توز برای شعله ور شدن اختلافات و درگیری‌های مذهبی با سوءاستفاده از چهل و نادانی عوام و جمود فکری و تعصب علما و پیروان حکومت‌های فاسد، بیش از پیش نمود پیدا می‌کند.

در این شرایط لازم است که علما و اندیشمندان جریان میانه‌رو عرصه اسلامی را تنها نگذارند و به این درگیری‌های بیهوده دامن نزندند. امت اسلامی نیز در این شرایط نیازمند ایجاد یک جامعه آرام همراه با همزیستی مسالمت آمیز و گفتگو و تفاعل با یکدیگر است. ما نیازمند گفتگوی اسلامی - اسلامی و اسلامی - غربی و همچنین اسلامی - سکولار هستیم. لذا امت اسلامی نیازمند وجود علمایی است که شرایط عصر خود را درک کنند و با شجاعت و بردباری و تلاش بی وقفه ایستادگی نمایند.

یکی از پیشگامان این عرصه در زمان ماه آیت الله شیخ محمدعلی تسخیری، دبیرکل سابق مجمع جهانی تقرب مذاهب اسلامی و رئیس کنونی شورای عالی مجمع تقرب است. ما ایشان را به سبب تلاش‌های مستمر و شجاعت و صبر و تحمل ایشان در طی عهده‌دار بودن این منصب و انجام سخت‌ترین کارها یعنی ایجاد پل‌های ارتباطی و راه‌های گفتگو و از بین بردن اختلافات و سوق دادن آنها به سوی نزدیکی و تفاهم و دوستی، تجلیل می‌کنیم.

تلاش‌های این عالم بزرگوار خستگی ناپذیر که از مواضع متعصبان و مخالفان تقرب تأثیر نپذیرفته است، فرهنگ تقرب بین مذاهب اسلامی به ویژه دو مذهب اصلی جهان اسلام یعنی شیعه و سنی را نهادینه کرده است. عوامل متعددی موجب شده است که آیت الله تسخیری یک شخصیت پیشگام و موفق در زمینه تقرب مذهبی و تقارب فکری و عقیدتی میان صاحب‌نظران اندیشه اسلامی

گزارشی از مراکز تخصصی حوزه علمیه قم

از فعالیت آن می‌گذرد.

ب) دانشنامه کلام اسلامی

دانشنامه کلام اسلامی دانشنامه‌ای است تخصصی که به تبیین و تحقیق مفاهیم، مسائل و مدخلهای کلامی می‌پردازد و هدف از تدوین آن، ارائه اطلاعات اصیل و موثق در عرصه مسائل کلامی به عموم علاقه مندان، به ویژه پژوهشگران بحثهای کلامی، است. این دانشنامه کار جدی خود را از سال ۱۳۸۲، زیر نظر آیت‌الله سبحانی و با مدیریت علمی حجت الاسلام والمسلمین علی ربّانی گلیاگانی شروع کرد. اولین گام علمی در این راستا، شناسایی مدخلهای کلامی بود که حدود صد مدخل اصلی برای این امر شناسایی شد؛ این فرآیند هم اکنون با دقت و شتاب بیشتری ادامه دارد، به طوری که تاکنون همه مدخلهای اصلی، ضمنی و نمایه دانشنامه شناسایی شده و از میان آنها تقریباً سه هزار مدخل کلامی به تصویب رسیده است. پیش‌بینی می‌شود دانشنامه کلام اسلامی با تدوین همه مدخلها، در قالب پنج مجلد به صورت وزیری به اتمام برسد. نخستین جلد از این دانشنامه، که مشتمل بر یکصد مدخل اصلی و یکصد و بیست مدخل ضمنی است، در تاریخ پنجم اسفندماه ۱۳۸۷، در تالار اندیشه پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی رونمایی شد.

برنامه‌های آینده

در صورت فراهم شدن امکانات لازم برنامه‌های مختلفی جهت ارتقاء سطح علمی، آموزشی، پژوهشی و... مرکز پیش‌بینی شده است؛ مهم‌ترین این برنامه‌ها عبارتند از:

۱. جذب اساتید برجسته به عنوان اعضای هیأت علمی
۲. تبدیل مرکز آموزشی به مرکز آموزشی-پژوهشی
۳. تقویت انجمن فارغ التحصیلان و ارتباط علمی مرکز با ایشان
۴. ارتقاء کیفی مجله تخصصی کلام
۵. حضور مؤثر در جامعه علمی از طریق شرکت در همایشها و نشستهای کشوری
۶. استفاده از جدیدترین ابزارهای آموزشی و پژوهشی
۷. توسعه برنامه‌های آموزشی از طریق دایرکردن گرایشهای مختلف در حوزه علم کلام
۸. راه اندازی سایت علمی و پژوهشی مرکز (سایت فعلی جنبه اطلاع رسانی دارد).

خبرگزاری تقریب: خداوند عزوجل انسان را با عقل و اراده از دیگر موجودات متمایز کرده است که می‌تواند با دیگران ارتباط برقرار کرده و گفت‌وگو نماید.

اگر بگوییم بسیاری از بحران‌های اجتماعی و سیاسی و حتی اقتصادی که بشریت امروز از آن رنج می‌برد، دلیل اصلی آن عدم ایجاد فرهنگ گفت‌وگو و عدم تقرب دیدگاه‌ها است، سخن به گزاف نگفته‌ایم.

قرآن کریم همه ملت‌ها را با هر گرایش دینی و قومی و ملیتی که باشند، دعوت به گفتگو کرده و فرموده است: «انا خلقناکم شعوباً و قبائل لتعارفوا». زیباترین نمونه این گفت‌وگو آن است که رسول اکرم (ص) مخالفان خود را به گفت‌وگو دعوت فرموده است، همانگونه که در قرآن کریم آمده است: «انا و ایاکم اما علی هدی او فی ضلال». در آیه دیگر روش صحیح گفت‌وگو با دیگران را بیان فرموده و ما را به دوری از سب و لعن و تکفیر دعوت فرموده است: «ولا تسبواالذین کفروا».

یکی از عوامل رشد و توسعه جامعه ایجاد شرایط مناسب برای مطرح کردن آرا و نظریات مختلف و ایجاد قواعد و اصول گفت‌وگوی متمدنانه و سازنده بر اساس اصول عملی و عقلانی و به دور از تعصبات دینی و مذهبی و حتی حزبی است. این درحالی است که اقلیت‌های مذهبی در برخی از کشورهای اسلامی از این مسئله رنج می‌برند مانند بحرین و عربستان سعودی. مسئله مهم در گفت‌وگو و ارتباطات انسانی آن است که هدف آن تنظیم اختلافات باشد نه کوتاه آمدن از عقیده و نظریات شخصی.

امت اسلامی ما امروزه با درگیری میان دو فرهنگ مواجه است، فرهنگ اعتدال و میانه‌روی و حمایت از اصول آن، و فرهنگ افراط و تکفیر کسانی که با عقاید ما مخالفت می‌کنند حتی اگر هم دین باشند. مشخص است که افراط فکری و تعصب و عدم گفتگو و ارتباط با دیگران و عدم پذیرش آرای مختلف و اتهام به کسانی که با ما در عقاید مذهبی مخالفت می‌کنند، نزاع و درگیری و اختلاف

ادامه از صفحه ۱۰

- ۱۵) همایش بررسی و نقد جریان شیطان‌پرستی / اردیبهشت ۸۹
- ۱۶) نشست بابایی از مستبصرین اهل سنت / اردیبهشت ۸۹ /
- ۱۷) همایش نقش بارورهای دینی در بیداری اسلامی / آذر ماه ۹۰
- ۱۸) همایش سلفی گری معاصر (با تأکید بر مسائل روز عربستان) آذر ماه ۹۱

اساتید مرکز

بیش از ۵۰ نفر از برجسته‌ترین اساتید در حوزه مباحث کلامی به تدریس در این مرکز اشتغال دارند. تعداد قابل توجهی از این اساتید، از فارغ التحصیلان همین مرکز می‌باشند که هم اکنون علاوه بر این مرکز با دیگر مؤسسات آموزشی و پژوهشی نیز همکاری می‌کنند.

امکانات آموزشی و پژوهشی مرکز

مرکز تخصصی کلام از فضای کالبدی (زیربنّا) ۱۲۰۰ تا ۱۳۰۰ متر مربع و فضای آموزشی بیش از ۵۰۰ متر مربع برخوردار میباشد. این مرکز به جهت فضای آموزشی در میان مراکز تخصصی فعال در شهر قم رتبه نخست را داراست، همچنین فضای کتابخانه‌ای ۱۵۰ متری و سالن کنفرانس ۲۰۰ مترمربعی نیز از دیگر فضاهای مفید مرکز تخصصی کلام میباشد.

انجمن فارغ التحصیلی

مرکز تخصصی کلام در یکی از جدیدترین برنامه‌های خود، اقدام به تأسیس انجمن فارغ التحصیلان نموده است. در مرحله اول تأسیس این انجمن، کلیه فارغ التحصیلان سطوح دو، سه و چهار این مرکز، جهت برقراری ارتباط بهتر با انجمن، پس از ورود به صفحه شخصی خود در سایت مرکز کلام و تکمیل مشخصات خود به عضویت انجمن در خواهند آمد. یکی از برنامه‌های اصلی مرکز تخصصی کلام، گسترش فعالیتهای انجمن فارغ التحصیلان جهت شناسایی و برقراری ارتباط با دانش آموختگان میباشد.

آثار علمی و پژوهشی

الف) مجله علمی پژوهشی کلام اسلامی

مرکز کلام اسلامی در کنار فعالیتهای علمی و آموزشی خود، اقدام به انتشار مجله‌ای علمی پژوهشی با عنوان «کلام اسلامی» نموده است. مجله تخصصی کلام اسلامی، فصلنامه‌ای علمی در زمینه علم کلام و عقاید است که تاکنون مدت بیست و یک سال

نشریه مرکز بررسی‌های اسلامی

دوهفته‌نامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: سیدهادی خسروشاهی

دفتر مرکزی: قم / خیابان شهدا (صفائییه) / نبش ممتاز

تلفکس: ۷۷۴۱۴۲۳ صندوق پستی: ۱۳۶ چاپ: ولیعصر

مجموعه سایت‌های مرکز

مرکز بررسی‌های اسلامی: www.iscq.ir

استاد خسروشاهی: www.khosroshahi.org

پست الکترونیکی: besatonline@gmail.com

رهبر انقلاب:

هر حرکت اختلافی در میان مسلمانان، بازی در زمین دشمن است

ادامه از صفحه اول

ایشان خاطرنشان کردند: دنیای استکبار از همان ابتدای حرکت بیداری اسلامی تلاش کرده است تا در مقابل آن مشکل و سد ایجاد کند اما اگر مسلمانان به خداوند متعال توکل کنند و عزم جدی برای حرکت رو به جلو داشته باشند، سد دشمنان، قطعاً مانع حرکت دنیای اسلام نخواهد شد و آنان گام به گام به پیروزیهای بیشتری خواهند رسید.

رهبر انقلاب اسلامی، ایجاد اختلاف و مشغول کردن مسلمانان به یکدیگر را اصلی‌ترین تلاش دشمنان برای مقابله با بیداری اسلامی دانستند و افزودند: در زمان پیروزی انقلاب اسلامی ایران نیز از همان ابتدا سیاست ایجاد اختلاف دنبال شد اما جمهوری اسلامی با قاطعیت در مقابل این توطئه ایستاد و پرچم اتحاد اسلامی را برافراشت.

حضرت آیت الله خامنه‌ای خاطرنشان کردند: امام خمینی (ره) در طول حیات خود بارها تأکید کردند که ما معتقد به برادری اسلامی هستیم و این مسیر، بعد از ایشان نیز تا به امروز، ادامه داشته است. ایشان تأکید کردند: تها راه مقابله با توطئه ایجاد اختلاف، احساس اتحاد میان مسلمانان و همچنین در میان گروه‌ها، مذاهب و جناحهای مختلف داخل هر یک از کشورهای اسلامی است.

رهبر انقلاب اسلامی نتیجه اختلاف میان مسلمانان را به حاشیه رفتن مسئله فلسطین و لزوم ایستادگی در مقابل زیاده خواهی آمریکا و غرب دانستند و افزودند: حرکت جدیدی که امروز غریبه‌ها در آفریقا برای تسلط بر ملت‌های آفریقایی آغاز کرده اند، نتیجه اختلافات و مشغول بودن مسلمانان به یکدیگر است.

حضرت آیت الله خامنه‌ای با اشاره به نمونه‌هایی از نتایج ایجاد اختلاف در میان مسلمانان از جمله فجایع پاکستان، جنگ و کشتار در سوریه، بایکوت شدن صدای مردم در بحرین، و در مقابل هم قرار گرفتن مردم در مصر، تأکید کردند: هر حرکت اختلافی در میان ملت‌های مسلمان و یا در داخل هر کشور اسلامی، بطور قطع و یقین، بازی کردن در زمینی است که دشمن طراحی کرده است.

ایشان نخبگان دینی، سیاسی، دانشگاهی و حوزوی کشورهای اسلامی را به جدی گرفتن موضوع وحدت فراخواندند و افزودند: نخبگان امت اسلامی باید ضمن تشریح طراحی خطرناک دشمن برای ایجاد اختلاف، خود نیز از هرگونه اختلاف و یا تحریک احساسات سطحی و عامیانه پرهیز کنند، زیرا برافروختن آتش اختلاف‌ها، سرنوشت ملت‌ها را سیاه می‌کند.

رهبر انقلاب اسلامی، شعار «اتحاد اسلامی» را یک شعار مقدس خواندند و تأکید کردند: اگر امروز پیامبر اسلامی (ص) در میان ما بودند، همه مسلمانان را به اتحاد و پرهیز از اختلافات دعوت می‌کردند.

در ابتدای این دیدار آقای احمدی نژاد رئیس جمهور در سخنانی ضمن تبریک سالروز میلاد نبی مکرم اسلام (ص) و حضرت امام صادق (ع)، پیامبر اسلام را ادامه دهنده و تکمیل کننده راه همه انبیاء الهی برای سعادت بشریت دانست و گفت: تنها راه رستگاری امت اسلامی تبعیت از پیامبر (ص) است.

حضرت آیت‌الله سبحانی:

افتخار می‌کنم کشف جفت کن خادمان قرآن باشم

سختش از روی منطق بود و هیچ کلمه‌ای را بدون منطق بیان نکرد.

حضرت آیت‌الله سبحانی افزود: پیامبر اکرم(ص) در همه جا با منطق سخن می‌گوید و آنان که معتقدند سلفی هستند، باید بدانند که سلفی یعنی واقعا از قرآن و منطق پیروی کند که اگر معنی سلفی همین است باید به سراغ برهان، قرآن و حدیث بروند و اگر سلفی معنی دیگری دارد باید بدانند که همه منطق ما «قد جائکم برهان من ربکم و انزلنا الیکم نورا مبینا» است. این استاد و مفسر برجسته قرآن کریم تأکید کرد: قرآن

حضرت آیت‌الله جعفر سبحانی، در مراسم اختتامیه هجدهمین المپیاد بین‌المللی قرآن و حدیث المصطفی که در سالن قدس مجتمع آموزش عالی امام خمینی(ره) قم برگزار شد با تبریک میلاد با سعادت پیامبر اکرم(ص) و امام جعفر صادق(ع)، ابراز امیدواری کرد که در چنین شبی، نوامیس مسلمانان هتک نشود و در سایه وحدت کلمه محفوظ بماند.

این مرجع تقلید در ادامه با بیان اینکه هدف برگزاری این مراسم تقدیر از خادمان بزرگ قرآن است و این مجلس برای تقدیر از کسانی است که در جامعه المصطفی بهترین مقام را از نظر خدمت به قرآن به دست آورده‌اند، خود را ارادتمند و یکی از خادمان این خادمان قرآن مجید معرفی کرد و گفت: افتخارم این است که کشف جفت کن این عزیزی باشم که به قرآن کریم خدمت می‌کنند.

وی با بیان اینکه قرآن برای یک عصر و دو عصر نیست بلکه برای همه اعصار و قرون است، به تبیین آیه «قد جائکم برهان من ربکم» پرداخت و اظهار کرد: پیامبر اکرم(ص) برهان و دلیل است و قرآن نور مبین؛ پیامبر اکرم (ص) برهان است که از روز اول

مدیر حوزه‌های علمیه کشور، حضرت آیت‌الله سبحانی را الگو و شخصیتی استثنایی در جهان اسلام خواند و تأکید کرد: نظرات ایشان در علوم مختلف، جزو نظرات ارزشمند، دقیق و علمی است.

آیت‌الله سید هاشم حسینی بوشهری، مدیر حوزه‌های علمیه کشور در آئین پایانی هجدهمین المپیاد قرآن و حدیث جامعه المصطفی(ص) و تجلیل از سال‌ها مجاهدت علمی و تبلیغی حضرت آیت‌الله سبحانی که در مجتمع آموزش عالی امام خمینی(ره) برگزار شد، با اشاره جایگاه قرآن در سیر هدایت بشر، گفت: با نگاهی عمیق در قرآن به روشنی، جایگاه این کتاب در هدایت بشر عنوان شده است و در غیر از آن نیز، در کلام پیامبر و اهل بیت(ع) نیز این جایگاه به خوبی بیان شده است.

وی افزود: قرآن خود را کتاب موعظه و در مرحله بعد کتاب شفا بخشی و هدایت مردم بیان کرده و این خطابات در کلام معصومین(ع) نیز به روشنی قابل رویت است.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور، با اشاره به روایات متعدد در خصوص نحوه بهره گرفتن از آیات الهی و توجه به جایگاه هدایتی آن، اظهار کرد: پیامبر اکرم(ص) نیز فرمودند که صرفا به تلاوت قرآن بسنده نکنید زیرا قرآن کتاب هدایت و مایه نجات است؛ چنین تعبیری نیز از سوی ائمه(ع) دیگر نیز بیان شده است و در این راستا امام صادق(ع) قرآن را کتابی فراتر از یک زبان، زمان و قوم عنوان کرده‌اند که در هر دوره به نیازهای بشر پاسخ می‌دهد.

وی گفت: قرآن به فرمایش امام علی(ع)، کتابی است که باید آن را به نطق و سخن واداشت زیرا خودش چیزی نمی‌گوید و به همین جهت است که باید معارف مختلف را از قرآن بگیریم؛ منبع شناخت

ادامه از صفحه اول

از پدرم شنیدم که چند روز بعد که اصحاب آیت الله بروجردی، از جمله پدرم در محضر ایشان بودند، یکی از بزرگان و از مدرسان حوزه (ظاهرا پدر آیت الله فاضل لنکرانی) علت این رفتار را از آقای بروجردی سؤال کرده و می‌پرسد چرا این افراد را که خواهان حکومت اسلامی هستند، نپذیرفتید؟ ایشان در جواب می‌گویند: این آقایان می‌خواهند شاه را بردارند ولی امثال شما را به جای او بگذارند. شخص دیگری (ظاهرا مرحوم آیت الله کبیر) که

نور است اما نه نور حسی، هرچند آثار نور حسی را دارد و هرکجا نور حسی باشد دزد در آنجا پیدا نمی‌شود، هرکجا قرآن حاکم باشد دشمنان قرآن نمی‌توانند عرض اندام کنند؛ همانطور که در منطق قرآن نور حسی است، هرکجا قرآن باشد امنیت نیز هست.

وی با بیان اینکه سریع‌ترین حرکت برای نور حسی است و عجیب اینکه قرآن سریع‌ترین نافذ بر دل‌ها است، گفت: گاهی پیامبر اکرم(ص) با خواندن یک آیه جمعی را مسلمان می‌کرد؛ آن حضرت دلیل و قرآن راهنما است و ما در پرتو هر دو زندگی می‌کنیم.

حضرت آیت‌الله سبحانی ابراز کرد: عترت هم در حقیقت دنباله پیامبر اکرم(ص) است، عترت یعنی ولایت و ولایت یعنی به دنبال نبوت و تمام آثاری که نبوت دارد، ولایت هم دارد؛ تعبیر من این است که امامت استمرار وظایف نبوت است، نمی‌گویم استمرار نبوت، بلکه استمرار وظایف نبوت است، آنچه بر پیامبر اکرم(ص) محول بود، همه را عترت دارد و تنها عترت محل وحی نیست و نبوت ندارد و بقیه وظایف را دارا است.

آیت‌الله حسینی بوشهری:

حضرت آیت‌الله سبحانی شخصیتی استثنایی در جهان اسلام است

فلسفه، جمع‌بندی و ارایه نظرات فقه‌های شیعه و سنی در عرصه‌های مختلف به منظور مرجع سازی در تحقیقات علمی و همچنین ارایه تفاسیر ترتیبی و موضوعی و همچنین مجاهدت تبلیغی و علمی، مکاتبات با عالمان مسلمان همگی از ایشان چهره‌ای جهانی در عالم اسلام ایجاد کرده است که ایشان با اخلاص و فروتنی کم نظیری که دارند، به چهره‌ای استثنایی در عصر حاضر مبدل شده‌اند.

وی حضرت آیت‌الله سبحانی را علامه مجلسی، شیخ مفید و شیخ مرتضی این عصر و زمان عنوان کرد و افزود: ایشان به دلیل جامعیت خاص علمی، کمالات اخلاقی، تلاش وافر علمی و پژوهشی در هر عرصه‌ای که خلائى احساس کردند دست به قلم شدند و آن مشکل را رفع کردند و نظرات ایشان در همه این علوم، جزو نظرات ارزشمند و دقیق و علمی است.

آیت الله حسینی بوشهری، گفت: به روز بودن از دیگر ویژگی‌های شخصیتی این عالم بزرگ است؛ پشتیبانی ایشان از امام راحل و انقلاب اسلامی و مقام عظمای ولایت در عرصه‌های مختلف، موضع‌گیری‌های ایشان در خصوص حوادث کشور و حوزه بین‌المللی، نگارش کتب فاخر در حوزه معارف اسلامی در سراسر جهان اسلام، ایشان را به چهره برجسته جهان اسلام مبدل کرده است.

وی اظهار کرد: تا کنون هزاران شاگرد از مکتب علمی ایشان بهره گرفته‌اند و ویژگی‌های شخصیتی ایشان از جمله صفا، اخلاص، فروتنی، استقامت و ساده زیستی، ایشان را به عنوان الگویی کم نظیر در حوزه علمیه معرفی کرده است؛ در کنار این ویژگی‌ها باید ایشان را الگوی استثنایی نظم در امور نیز دانست که هیچگاه خللی در برنامه‌ریزی علمی، عملی، عبادی و... ایشان دیده نمی‌شود.

پیامبر(ص) و اهل بیت(ع)، قرآن کریم است که باید با مراجعه به قرآن به معارف نبوی و اهل بیته(ع) پی ببریم.

آقای حسینی بوشهری در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به جایگاه حضرت آیت‌الله سبحانی در خدمت به قرآن، علوم اهل بیت(ع) و حوزه علمیه، اظهار کرد: این مرجع تقلید و مفسر قرآن از استثنائات این عصر است.

وی افزود: آیت‌الله العظمی سبحانی را باید عالمی ذوالفنون و ذوابعاد ذکر کرد؛ ایشان در ۲۸ سالگی یک دوره تقریر اصول را به شکل کامل به زبان عربی نوشته‌اند و بیش از صد اثر علمی در رشته‌های مختلف از ایشان تا کنون به یادگار مانده است که مطالعه عناوین این کتاب‌ها نیز نیازمند وقت و زمان خاصی است.

آیت الله حسینی بوشهری با اشاره به ویژگی‌های علمی آیت‌الله سبحانی، عنوان کرد: ایشان در ۱۷ سالگی یک کتاب علمی می‌نویسند و از همان ابتدا با تسلطی که به زبان عربی داشتند در شاخه‌های مختلف علوم چون منطق، کلام، فلسفه، ادبیات، تاریخ، حدیث، رجال، درایه و... به تحقیق و تالیف و ارایه نظر پرداختند که آثار ایشان و مواضع ایشان در عرصه‌های علمی بین‌المللی که سال‌ها به عنوان نماینده تفکر شیعی در مجامع مختلف با زبان منطق و علم و برهان از این ساحت دفاع کردند، مویذ این مطلب است.

وی ادامه داد: وقتی بزرگانی چون امام راحل و شهید بهشتی چنان تعبیراتی در خصوص این شخصیت کم نظیر در عالم اسلام دارند باید قدر دادن وجود ایشان بود.

مدیر حوزه‌های علمیه آیت‌الله سبحانی را افتخار حوزه علمیه عصر حاضر عنوان کرد و گفت: ارایه تحقیقات فاخر علمی در زمینه‌های به روز علمی از جمله کلام،

از علمای بزرگ و فقه‌های برجسته بوده است می‌پرسد، مگر چه اشکالی دارد؟ آیت الله بروجردی در جواب می‌گویند: اشکال بزرگ این امر در اینجاست که شاه با اسلحه توپ و تفنگ به جان مردم می‌افتد، با این اسلحه می‌شود مقابله کرد ولی اگر شما به جای او نشستید، اسلحه شما ایمان و عقاید مردم است که به جان مردم می‌اندازد. با این اسلحه نمی‌توان به راحتی مقابله کرد و لذا دین و ایمان مردم به بازی گرفته می‌شود.»

استاد خسروشاهی افزود: به نظرم آقای سید صادق

جعل سخنان حضرت آیت الله بروجردی درباره نواب صفوی

طباطبائی با توجه به همان سن کمی که در آن دوران داشتند، نمی‌توانند درباره مسائل خاص حوزه علمیه قم اظهار نظر جامعی داشته باشند و ظاهراً در تعبیرات فوق هم، اصول مورد نیاز در نقل حوادث تاریخی، مراعات نشده است و در خاطرات بزرگانی چون مرحوم آیت الله سید حسین بدلا که از اصحاب خاص آیت الله بروجردی بود، حقایق این دوران و نظرات آیت الله بروجردی درباره فدائیان اسلام بطور وضوح بیان شده است. این خاطرات به چاپ رسیده است.